

51. సూరహ్ అజ్-జూరియాత్

سُورَةُ الذَّارِيَّاتِ

అజ్-జూరియాత్: ఎగురగొట్టే, వెదజల్లే, చెల్లాచెదురుచేసే, లేక విసరే వాయువులు. పునరుత్థానం గురించి వివరించే 7 సూరాహ్లలో ఇది 2వది. సుయూతీ అభిప్రాయంలో ఇది ప్రస్థానానికి (హిజ్రత్ కు) 2 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 60 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. దుమ్ము ఎగురవేసే వాటి (గాలుల) సాక్షిగా!

2. మరియు, (నీటి) భారాన్ని మోసే (మేఘాల);

3. మరియు సముద్రంలో సులభంగా తేలియాడే (ఓడల);

4. మరియు (ఆయన) ఆజ్ఞతో (అనుగ్రహాలను) పంచిపెట్టే (దేవదూతల సాక్షిగా);¹

5. నిశ్చయంగా, మీకు చేయబడ వాగ్దానం సత్యం.

6. మరియు నిశ్చయంగా తీర్పు రానున్నది.

7. మార్గాలతో నిండిన ఆకాశం సాక్షిగా!

8. నిశ్చయంగా, మీరు భేదాభి ప్రాయాలలో పడి ఉన్నారు.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَّتِ ذَرَوًا ١

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ٢

فَالْجَارِيَّتِ يُسْرًا ٣

فَالْمُقْسِمَاتِ أَمْرًا ٤

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ٥

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ٦

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُوبِ ٧

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ٨

1. సాక్షిగా అంటే ఇక్కడ నొక్కి చెప్పడం అన్నట్లు. లేక ఉదాహరణగా ఇవ్వటం. ఏ విధంగానైతే గాలులు, మేఘాలు, నీటిపై ఓడలు పయనించటం ఎంత సత్యమో పునరుత్థానం కూడా అంతే సత్యం.
2. మీలో ఏకాభిప్రాయంలేదు. మీలో కొందరు దైవప్రవక్త (స'అస)ను మాంత్రికుడు, మరి కొందరు కవి, మరికొందరు జ్యోతిషుడు, మరికొందరు అసత్యవాది, అని అంటున్నారు.

9. (సత్యం నుండి) మరలింపబడిన వాడే, మోసగింపబడిన వాడు.

يُؤْفِكُ عَنْهُ مِنَ الْاٰفِكِ ﴿٩﴾

10. ఆధారంలేని అభిప్రాయాలు గలవారే నాశనం చేయబడే వారు!

قُلِّلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾

11. ఎవరైతే నిర్లక్ష్యంలోపడి అశ్రద్ధగా ఉన్నారో!

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرِهِ سَاهُونَ ﴿١١﴾

12. వారు ఇలా అడుగుతున్నారు: “తీర్చుదినం ఎప్పుడు రానున్నది?”

يَسْتَلُونَ اَيَّانَ يَوْمٍ لِّلَّذِينَ ﴿١٢﴾

13. ఆ దినమున, వారు అగ్నితో దహింప (పరీక్షింప) బడతారు.

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارٍ يُفْنُونَ ﴿١٣﴾

14. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీ పరీక్షను¹ రుచిచూడండి! మీరు దీని కొరకే తొందర పెట్టేవారు!”

ذُوقُوا فِنتَكُمْ هٰذَا الَّذِي كُنتُمْ ﴿١٤﴾

بِهِ تَسْعَجُونَ ﴿١٤﴾

15. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు చెలమలు గల స్వర్గవనాలలో ఉంటారు.

اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعِيْنٍ ﴿١٥﴾

16. తమ ప్రభువు తమకు ప్రసాదించిన వాటితో సంతోషపడుతూ! నిశ్చయంగా వారు అంతకు పూర్వం సజ్జనులై ఉండే వారు.

ءَاخِذِينَ مَّا اٰتٰهُمْ رِزْقًا مِّنْ ﴿١٦﴾

كٰنُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُجْسِنِيْنَ ﴿١٦﴾

17. వారు రాత్రివేళలో చాలా తక్కువగా నిద్రపోయే వారు.

كٰنُوْا قَلِيْلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُوْنَ ﴿١٧﴾

18. మరియు వారు రాత్రి చివరి గడియలలో² క్షమాపణ వేడుకునే వారు.

وَبٰلَا سَحٰرٍ هُمْ يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿١٨﴾

అంతే కాదు మీలో కొందరు పునరుత్థానదినం రానేరదని అంటున్నారు. మరికొందరు దానిని గురించి సంశయంలో పడిఉన్నారు. మీరు అల్లాహ్(సు.తా.)ను సృష్టికర్త మరియు సర్వపోషకుడని, అంటారు, కాని ఇతరులను కూడా ఆయన(సు.తా.)కు సాటి (భాగస్వాములు)గా నిలబెడతారు. మీలో చిత్తశుద్ధి, ఏకాభిప్రాయం లేవు.

1. ఫిత్నతున్: అంటే ఇక్కడ శిక్ష లేక నరకాగ్నిలో కాలడం. చూడండి, 6:128, 40:12, 43:74.

2. అల్-అన్-హారు: అంటే చివరి మూడోవంతు రాత్రి. అది ప్రార్థన (దు'ఆ)లు

19. మరియు వారి సంపదలో యాచించే వారికి మరియు ఆవశ్యకత గలవారికి¹ హక్కు ఉంటుంది.

20. మరియు భూమిలో కూడా నమ్మేవారి కొరకు ఎన్నో నిదర్శనాలు (ఆయత్లు) ఉన్నాయి.

21. మరియు స్వయంగా మీలో కూడా ఉన్నాయి. ఏమీ? మీరు చూడలేరా?²

22. మరియు ఆకాశంలో మీ జీవనోపాధి మరియు మీకు వాగ్దానం చేయబడినది ఉంది.

23. కావున భూమ్యాకాశాల ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, ఇది సత్యం; ఏ విధంగానైతే మీరు మాట్లాడగలిగేది (సత్యమో)!

24. ఏమీ? ఇబ్రాహీమ్ యొక్క గౌరవ నీయమైన అతిథుల గాథ నీకు చేరిందా?³

25. వారు అతని వద్దకు వచ్చినపుడు: “మీకు సలాం!” అని అన్నారు. అతను: “మీకూ సలాం!” అని జవాబిచ్చి: “మీరు పరిచయంలేని (కొత్త) వారుగా ఉన్నారు.” అని అన్నాడు.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّالِبِ

وَالْحَرَامِ ﴿١٩﴾

﴿٢٠﴾ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

﴿٢١﴾ وَفِي أَنفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

﴿٢٢﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ

﴿٢٣﴾ مِثْلَ مَا أَنْتُمْ نَاطِقُونَ

هَلْ أُنَاكَ حَدِيثٌ ضَلِّفَ لِإِبْرَاهِيمَ

﴿٢٤﴾ الْمَكْرَمِينَ

﴿٢٥﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ

﴿٢٥﴾ سَلَامٌ قَوْمٍ مُّنْكَرُونَ

అంగీకరించబడే సమయం. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: మూడోవంతు రాత్రి బాకీ ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) భూమికి దగ్గరగా ఉన్న ఆకాశంమీదికి దిగివస్తాడు మరియు ఇలా అంటాడు: 'ఏమీ? తొబాచేసే (పశ్చాత్తాపపడే) వారు ఎవరైనా ఉన్నారా? నేను వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాను. క్షమాపణవేడుకొనేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా? నేను వారిని క్షమిస్తాను. ఏమీ? ఎవరైనా ఏవైనా కోరుకునే వారున్నారా? నేను వారి కోరికలను పూర్తిచేస్తాను. ఇలా తెల్లవారే వరకు ప్రశ్నిస్తూ ఉంటాడు.' (స'హీహ్ ముస్లిం) చూడండి, 3:17.

1. మ'సూూమ్లకు: అంటే ఆవశ్యకత ఉండి కూడా యాచించని వారికి.

2. చూడండి, 45:4.

3. ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) గాథ కోసం చూడండి, 11:69 మరియు 15:51. ఈ ఆయతులు అవతరింపజేయబడేవరకు ఈ గాథ దైవప్రవక్త (స'అస)కు తెలియదు. కాబట్టి వ'హీ ద్వారా తెలుపబడుతోంది.

26. తరువాత అతను తన ఇంటిలోకి పోయి బలిసిన (వేయించిన) ఒక ఆవు దూడను తీసుకొనివచ్చాడు.

27. దానిని వారి ముందుకుజరిపి: “ఏమీ? మీరెందుకు తినటంలేదు?” అని అడిగాడు.

28. (వారు తినకుండా ఉండటం చూసి), వారినుండి భయపడ్డాడు.¹ వారన్నారు: “భయపడకు!” మరియు వారు అతనికి జ్ఞానవంతుడైన కుమారుని శుభవార్తనిచ్చారు.

29. అప్పుడతని భార్య అరుస్తూ వారి ముందుకు వచ్చి, తన చేతిని నుదుటి మీద కొట్టుకుంటూ: “నేను ముసలిదాన్ని, గొడ్రాలను కదా!” అని అన్నది.

30. వారన్నారు: “నీ ప్రభువు ఇలాగే అన్నాడు! నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు!”

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجَلٍ

سَمِينٍ ﴿٦١﴾

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

﴿٦٢﴾

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا

تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٦٣﴾

فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَخٍ فَصَكَتْ

وَجَهَّهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ

هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

1. ఇంటికి వచ్చిన అతిథులు ఆహారం తినకపోవడం చూసి, వారు సహృదయంతో రాలేదు! ఏదో, ఆపద నిలబెట్టుటకైతే రాలేదు కదా! అని భయపడ్డాడు.

31. (*) (ఇబ్రాహీమ్) అడిగాడు: “ఓ సందేశహరు(దేవదూత)లారా! అయితే మీరు వచ్చిన కారణమేమిటి?”

32. వారన్నారు: “వాస్తవానికి, మేము నేరస్థులైన జనుల వైపునకు పంపబడ్డాము.

33. “వారి మీద (కాల్ఫబడిన) మట్టి రాళ్ళను కురిపించటం కోసం!

34. “నీ ప్రభువు తరపునుండి గుర్తువేయ బడిన (రాళ్ళు);² మితిమీరి ప్రవర్తించేవారి కొరకు!”

35. అప్పుడు మేము అందులో ఉన్న విశ్వాసులందరినీ బయటికి తీశాము.³

36. మేమందు ఒక్కగృహం తప్ప!⁴ ఇతర విధేయుల (ముస్లింల)⁵ గృహాన్ని చూడలేదు.

﴿۳۱﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۳۱﴾

﴿۳۲﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۳۲﴾

﴿۳۳﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِن طِينٍ ﴿۳۳﴾

﴿۳۴﴾ مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿۳۴﴾

﴿۳۵﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۳۵﴾

﴿۳۶﴾ فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۳۶﴾

﴿۳۶﴾

1. చూడండి, 11:82.

2. ముసవ్వమతున్: అంటే ప్రత్యేకించబడినవి.

3. వివరాలకు చూడండి, 11:77 మరియు 15:61.

4. ఆ ఇల్లు లూత్ (అ.స.) యొక్క ఇల్లు. అతని ఇద్దరు కుమార్తెలు మరియు కొంతమంది విశ్వాసులు. అంతా కలసి దాదాపు 13 మంది మాత్రమే ఉంటారు. లూత్ (అ.స.) భార్య వారితో చేరక, సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోతుంది.

5. ఒకరు దైవప్రవక్త (సఅస)ను ప్రశ్నిస్తారు: ‘ఇస్లాం అంటే ఏమిటి?’ అతను (సఅస) అంటారు: ‘1) లా ఇలాహా ఇల్లాహ్ (షహాదహ్) సాక్ష్యం పలకడం, 2) నమాజ్ స్థాపించడం, 3) జకాత్ ఇవ్వడం, 4) రమజాన్ నెలలో ఉపవాసముండడం మరియు 5) ‘హజ్జ్ చేయడం.’ అని అంటారు, తరువాత ‘ఈమాన్ అంటే ఏమిటి?’ అని ప్రశ్నిస్తే, అతను (సఅస) అంటారు: ‘1) అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించడం, 2) ఆయన దూతలను, 3) దివ్యగ్రంథాలను, 4) ప్రవక్తలను, 5) పునరుత్థాన దినాన్ని మరియు 6) ఖుద్ (మంచి లేక చెడు ఏది సంభవించినా అల్లాహ్ తరపునుండేనని) విశ్వసించడం.’ అంటే హృదయపూర్వకంగా ఈ విషయాలను నమ్మడమే ఈమాన్. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను మరియు విధులను పాటించడం ఇస్లాం. దీని ప్రకారం ప్రతి మూ‘మిన్ ముస్లిం మరియు ప్రతి ముస్లిం మూ‘మిన్. (ఫత్త్అల్-ఖదీర్).

ఇక ఎవరైతే మూ‘మిన్ మరియు ముస్లింల మధ్య వ్యత్యాసం చూపుతారో, వారు

37. మరియు బాధాకరమైన శిక్షకు భయపడేవారి కొరకు, మేము అక్కడ ఒక సూచన (ఆయత్)ను వదలిపెట్టాము.

38. ఇక మూసా (గాథ)లో కూడ (ఒక సూచన వుంది) మేము అతనిని ఫిర్ బాన్ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపినపుడు;

39. అతడు (ఫిర్ బాన్) తన సభాసదులతో సహా మరలిపోతూ, ఇలా అన్నాడు: “ఇతడు మాంత్రికుడు లేదా పిచ్చివాడు!”

40. కావున మేము అతనిని మరియు అతని సైనికులను పట్టుకొని, వారందరినీ సముద్రంలో ముంచివేశాము మరియు దానికి అతడే నిందితుడు.

41. ఇక 'అద్ జాతివారిలో కూడా (ఒక సూచన వుంది): మేము వారిపై విनाశకరమైన గాలిని పంపినప్పుడు!²

42. అది దేనిపైనయితే వీచిందో, దానిని క్షీణింపజేయకుండా వదలలేదు.³

43. మరియు స'మూద్ జాతివారి గాథలో కూడా (ఒక సూచన ఉంది). వారితో: “కొంతకాలం మీరు సుఖసంతోషాలను అనుభవించండి.” అని అన్నాము.⁴

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ

الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

سُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

فَتَوَلَّىٰ بَرَكِيهٖ وَقَالَ سَحْرًا أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ

وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ

الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

مَا نَذَرْنَا مِنْ شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ إِلَّا

جَعَلْنَاهُ كَالرِّيمِ ﴿٤٢﴾

وَفِي نَمُودٍ إِذْ قِيلَ لَهُمُ تَمَنَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ

﴿٤٣﴾

అంటారు: 'ఖుర్ఆన్ లో ఇక్కడ ఒకేరకమైన జనుల కొరకు మూ'మిన్ మరియు ముస్లిం శబ్దాలు వాడబడ్డాయి. కాని వీటి మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని బట్టి ప్రతి మూ'మిన్ ముస్లిం అవుతాడు. కానీ ప్రతి ముస్లిం మూ'మిన్ అవటం అనివార్యం కాదు.' ఇబ్నె-కసీర్, (వివరాలకు ము'హమ్మద్ జూనాగడి-పేజీ, 1478, మలికే ఫహద్ ఖుర్ఆన్ ప్రింటింగ్ కాంపెల్కా, మదీన మునవ్వరహ్).

1. ఆ సూచన (గుర్తు), అంటే మృత సముద్రం.

2. చూడండి, 7:65.

3. ఆ గాలి ఎనిమిది రోజులు ఏడురాత్రులు వీచింది. చూడండి, 69:7.

4. వారి కోరిక ప్రకారం వారికి ఒక ఆడబంటె అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి, ఒక అద్భుత సూచనగా పంపబడితే, వారు దానిని చంపుతారు. అప్పుడు వారితో: 'ఇక మీరు మూడు రోజులు సుఖసంతోషాలను అనుభవించండి.' అని అనబడింది.

44. అప్పుడు వారు తమ ప్రభువు అజ్జను ఉపేక్షించారు. కావున వారు చూస్తూఉండగానే ఒకపెద్ద పిడుగు వారిమీద విరుచుకుపడింది.¹

45. అప్పుడు వారికి లేచి నిలబడే శక్తి కూడా లేకపోయింది మరియు వారు తమను తాము కూడా కాపాడుకోలేక పోయారు.

46. మరియు దీనికి ముందు నూహ్ జాతి వారిని కూడా (నాశనంచేశాము). నిశ్చయంగా వారు కూడా అవిధేయులు.

47. మరియు ఆకాశాన్ని మేము (మా) చేతులతో నిర్మించాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే దానిని విస్తరింపజేయగల వారము.

48. మరియు భూమిని మేము పరుపుగా చేశాము, మేమే చక్కగా పరిచేవారము!

49. మరియు మేము ప్రతి దానిని జంటలుగా సృష్టించాము, మీరు గ్రహించాలని.²

فَعْتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ

الصَّلَافَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾

فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا

مُنْصِرِينَ ﴿٤٥﴾

وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلِ إِيَّاهُمْ كَانُوا

قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا

لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ

﴿٤٨﴾

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ

لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

1. 'సా'ఇఖతుస్: అంటే ఒకపెద్ద ధ్వని, గర్జన లేక పిడుగు నుండి వచ్చే ధ్వనిలాంటిది. ఈ ధ్వని ఆకాశంలో నుండి వచ్చింది మరియు భూమిలో భూకంపం కూడా వచ్చింది. చూడండి, 7:73-79.

2. అంటే ప్రతి దానిని జంటలుగా సృష్టించాము. ఆడ-మగలు, చీకటి-వెలుగులు, సూర్య-చంద్రులు, తీపి-చేదులు, రాత్రింబవళ్ళు, కీడు-మేలు, జీవన్మరణాలు, విశ్వాసం-అవిశ్వాసం, స్వర్గనరకాలు, జిన్నాతులు-మానవులు, మొదలైనవి. వీటన్నింటినీ సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్ (సు.తా.). ఆయనకు ఏవరూ భాగస్వాములు లేరు. చూడండి, 36:36.

50. “కావున మీరు అల్లాహ్ వైపుకు పరుగెత్తుండి. నిశ్చయంగా, నేను (ముహమ్మద్) ఆయన తరపునుండి మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!

فَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ

مُبِينٌ ﴿٥٠﴾

51. “మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా ఇతర దైవాన్ని నిలుపకండి! నిశ్చయంగా, నేను (ముహమ్మద్) ఆయన తరపునుండి మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!”

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ

إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

52. ఇదేవిధంగా, వారికి పూర్వం గడచిన వారివద్దకు ఏ ప్రవక్త వచ్చినా వారు: “ఇతను మాంత్రికుడు లేదా పిచ్చివాడు.” అని అనకుండా ఉండలేదు.

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ

﴿٥٢﴾

53. ఏమీ? దీనిని (ఇలా పలుకుటను) వారు ఒకరికొకరు వారసత్వంగా ఇచ్చుకున్నారా? అలాకాదు! అసలు వారు తలబిరుసుతనంతో ప్రవర్తించే జనం!

أَتَوَصَّوْا بِهِمْ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

﴿٥٣﴾

54. కావున నీవు వారినుండి మరలిపో, ఇక నీపై ఎలాంటి నిందలేదు.

فَقَوْلٍ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

55. మరియు వారిని ఉపదేశిస్తూ వుండు, నిశ్చయంగా ఉపదేశం విశ్వాసులకు ప్రయోజనకరమవుతుంది.

وَذَكَرٍ فَإِنَّ الدِّكْرَى نَنْفَعُ

الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

56. మరియు నేను జిన్నాతులను మరియు మానవులను సృష్టించింది, కేవలం వారు నన్ను ఆరాధించటానికే!

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا

لِيَعْبُدُونِي ﴿٥٦﴾

57. నేను వారినుండి ఎలాంటి జీవనోపాధిని కోరటం లేదు మరియు వారు నాకు ఆహారం పెట్టాలని కూడా కోరటం లేదు.

58. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే ఉపాధి ప్రదాత, మహా బలవంతుడు, స్థైర్యం గలవాడు.¹

59. కావున నిశ్చయంగా, దుర్మార్గానికి పొల్పడిన వారి పాపాలు వారి (పూర్వ) స్నేహితుల పాపాలవంటివే! కావున వారు (నా శిక్ష కొరకు) తొందరపెట్టనవసరం లేదు!

60. కావున సత్యతిరస్కారులకు దీనాశం గలదు - వారికి వాగ్దానం చేయబడిన - ఆ దినమున!

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ

أَنْ يُطْعَمُونِ ﴿٥٧﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

﴿٥٨﴾

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ

أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعِجِلُونَ ﴿٥٩﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ

يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

1. అల్-రజ్జాఖు: All Provider, The Sustainer. The supplier of the means of subsistence. ఉపాధి ప్రదాత, సర్వపోషకుడు, జీవనోపాధిని ప్రసాదించేవాడు. అల్-ఖియ్యుద్: Owner of Power, మహా బలవంతుడు, బలశాలి, బలాధ్యుడు. చూడండి, 11:66, 28:26, 42:19. అల్-మతీసు: The Strongest, Steadfast, Hard, Firm, స్థైర్యవంతుడు. దృఢమైనవాడు, పటిష్ఠవంతుడు, నిలకడ, స్థామం గలవాడు, ఇక్కడ ఒకేచోట వచ్చింది. పైవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

52. సూరహ్ అత్-తూర్

سُورَةُ الطُّورِ

అత్-తూరు: ఒక పర్వతం పేరు. ఈ పదం మొదటి ఆయత్లో పేర్కొనబడింది. అది సినాయి ద్వీపకల్పంలో ఉంది. ఆ పర్వతం మీదనే మూసా ('అ.స.)పై తొరాత్ అవతరింపజేయబడింది. ఈ సూరహ్ ఈ సముదాయంలో 3వది. మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 49 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'తూర్ పర్వతం సాక్షిగా!¹

2. వ్రాయబడిన గ్రంథం సాక్షిగా!

3. విప్పబడిన చర్మపత్రం మీద.²

4. చిరకాల సందర్శనాలయం సాక్షిగా!³

5. పైకెత్తబడిన కప్పు (అంతరిక్షం)
సాక్షిగా!

6. ఉప్పొంగే సముద్రం సాక్షిగా!⁴

7. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు శిక్ష
సంభవించనున్నది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ١

وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ٢

فِي رَقٍ مَّنْشُورٍ ٣

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ٤

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ٥

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ٦

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ٧

1. ఈ 'తూర్ పర్వతం మీదనే మూసా('అ.స.) అల్లాహ్(సు.తా.)తో మాట్లాడారు. దీని మరొక పేరు 'తూర్ సినాయి అని కూడా ఉంది.

2. రఫ్ఫీన్: Parchment, అంటే రాతకు అనువయ్యేటట్లు పదునుచేసిన గొర్రెతొలు, చర్మపత్రం, చర్మపత్ర రాతప్రతి.

3. బైతుల్-మ'అమూర్: ఏడవ ఆకాశం మీద ఉన్న ఆలయం అక్కడ దైవదూతలు అల్లాహ్(సు.తా.) ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు. ప్రతిరోజూ అక్కడికి డెబ్బె వేల దైవదూతలు ఆరాధన కోసం వస్తారు. అయినా వారికి పునరుత్థానదినం వరకూ రెండవసారి దాని దర్శనం చేసే అవకాశం దొరకదు. మ'అమూర్ అంటే నిండిఉన్న ప్రదేశం. కాబట్టి కొందరు వ్యాఖ్యాతలు బైతుల్-మ'అమూర్ అంటే మక్కాలోని కాబా అని, కూడా అంటారు. ఎందుకంటే అదికూడా ఎల్లప్పుడు అక్కడికి ఆరాధనకొరకు వచ్చే ప్రజలతో నిండి ఉంటుంది.

4. చూడండి, 21:32.

5. చూడండి, 81:6.

8. దానిని తప్పించేవాడు ఎవ్వడూ లేడు.

9. ఆకాశాలు భయంకరంగా కంపించే రోజు!

10. మరియు పర్వతాలు దారుణంగా చలించినప్పుడు!

11. అప్పుడు, ఆ రోజు, అసత్యవాదులకు వినాశం ఉంది.

12. ఎవరైతే వృథామాటలలో కాలక్షేపం చేస్తూ ఉంటారో!

13. వారు నరకాగ్నిలోకి నెట్టుతూ త్రోయబడే రోజు,

14. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది):
“మీరు అసత్యమని నిరాకరిస్తూ వుండిన నరకాగ్ని ఇదే!

15. “ఏమీ? ఇది మంత్రజాలమా? లేక దీనిని మీరు చూడలేక పోతున్నారా?

16. “ఇందులో మీరు కాలుతూ ఉండండి. దానికి మీరు సహనం వహించినా, సహనం వహించక పోయినా అంతా మీకు సమానమే! నిశ్చయంగా, మీ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమే మీకు ఇవ్వబడుతున్నది.”

17. నిశ్చయంగా, భయభక్తులు గలవారు స్వర్గవనాలలో సుఖసంతోషాలలో ఉంటారు.

18. వారి ప్రభువు వారికి ప్రసాదించిన వాటిని హాయిగా అనుభవిస్తూ ఉంటారు. మరియు వారి ప్రభువు వారిని భగభగ మండే నరకాగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడాడు.

مَا لَهُ، مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾

فَوَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دُعًا ﴿١٣﴾

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾

أَصْلَوْهَا فَأَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا ﴿١٦﴾

سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي جَهَنَّمَ وَنَعِيمٍ ﴿١٨﴾

فَنَكِهِينَ بِمَاءِ أَنْهَامِ رَبِّهِمْ وَيُوقَهُمْ ﴿١٩﴾

رَبِّهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٢٠﴾

19. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది):
“మీరు చేస్తువుండిన కర్మలకు ఫలితంగా
హాయిగా తినండి [త్రాగండి]!”

20. వారు వరుసగా వేయబడిన
ఆసనాల మీద, దిండ్లకు ఆనుకొని కూర్చొని
ఉంటారు. మరియు మేము అందమైన
పెద్దపెద్ద కన్నులుగల సుందరీమణులతో¹
వారి వివాహం చేయిస్తాము.

21. మరియు ఎవరైతే విశ్వసిస్తారో
మరియు వారి సంతానం వారు విశ్వాసంలో
వారిని అనుసరిస్తారో! అలాంటి వారిని వారి
సంతానంతో (స్వర్గంలో) కలుపుతాము.²
మరియు వారి కర్మలలో వారికి ఏ మాత్రం
నష్టం కలిగించము. ప్రతివ్యక్తి తాను
సంపాదించిన దానికి తాకట్టుగా ఉంటాడు.³

22. మరియు మేము వారికి, వారు
కోరే ఫలాలను మరియు మాంసాన్ని
పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాము.

23. అందులో (ఆ స్వర్గంలో) వారు
ఒకరి కొకరు (మధు) పాత్ర మార్చుకుంటూ
ఉంటారు, దాన్ని (త్రాగటం) వల్ల వారు
వ్యర్థపుమాటలు మాట్లాడరు మరియు
పాపాలు చేయరు.⁴ (1/8)

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ

تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

مُتَّكِبِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ

وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُجُورِ عَيْنٍ ﴿٢٠﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم

بِأَيْمَانٍ آٰلِحِقَاتِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ وَمَا

آٰلِنْتَهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ كُلُّ

أَمْرٍ يُرِي بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ﴿٢١﴾

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ وَلَحْمٍ مَّمَّا

يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

يَنْزَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوٌ فِيهَا

وَلَا تَأْسِيْرٌ ﴿٢٣﴾

1. హూరున్: కొరకు చూడండి, 56:22, 55:56, 44:54, 38:52, 37:48.

2. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'మానవుడు మరణిస్తే అతని కర్మలు ఆగిపోతాయి. కాని మూడు విషయాల పుణ్యఫలితం మరణించిన తరువాత కూడా దొరుకుతూ ఉంటుంది. 1) సదఖుస్ జారియస్, 2) అతడు వదలిన జ్ఞానం - దేనితోనైతే ఇతరులు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! 3) సద్యర్తనులైన సంతానం - ఎవరైతే అతని కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఉంటారో!' (స. ముస్లిం).

3. ఇటువంటి ఆయత్ కే చూడండి, 74:38.

4. చూడండి, 37:47 మరియు 56:19.

24. * మరియు దాచబడిన ముత్యాల వంటి బాలురు,¹ వారి సేవకొరకు వారి చుట్టు ప్రక్కలలో తిరుగుతూ ఉంటారు.

25. మరియు వారు ఒకరివైపుకొకరు మరలి పరస్పరం (తమ గతించిన జీవితాలను గురించి) మాట్లాడుకుంటూ ఉంటారు.

26. వారు ఇలా అంటారు: “వాస్తవానికి మనం ఇంతకుపూర్వం మన కుటుంబం వారి మధ్య ఉన్నప్పుడు (అల్లాహ్ శిక్షకు) భయపడుతూ ఉండేవారము.

27. “కావున నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మనమీద కనికరం చూపాడు మరియు మమ్ము దహించే గాలుల శిక్షనుండి కాపాడాడు.²

28. “నిశ్చయంగా, మనం ఇంతకు పూర్వం ఆయననే ప్రార్థిస్తూ ఉండేవారము. నిశ్చయంగా, ఆయన మహోపకారి,³ అపార కరుణాప్రదాత!”

29. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు హితోపదేశం చేస్తావుండు. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వల్ల నీవు జ్యోతిషుడవు కావు మరియు పిచ్చివాడవు కావు.

30. లేదా? వారు: “ఇతను ఒక కవి, ఇతని వినాశకాలం కోసం మేము ఎదురుచూస్తున్నాం.” అని అంటున్నారా?⁴

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ

كَأَنَّهُمْ لَوْلُوهُمْ مَكُونُونَ ﴿٢٤﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا

مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾

فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ

السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ

إِنَّهُ هُوَ أَلْبَرُّ الرَّحِيمِ ﴿٢٨﴾

فَذَكَّرْنَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ

بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبِّصُ بِهِ رَيْبَ

الْمُنُونِ ﴿٣٠﴾

1. చూడండి, 56:17-18.

2. సమూమున్: అతి వేడిగల దహించే గాలి. నరకపు పేర్లలో ఇది కూడా ఒకటి.

3. అల్-బరు: Truly Benign to His servants, Gentle, Kind, Most Subtle, కృపాళువు, మహోపకారి, దయామయుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

4. రైబున్: అంటే అకస్మాత్తుగా జరిగే సంఘటన. మనూసున్: ఇది మరణపు పేర్లలో ఒకటి. అంటే కాలక్రమంలో సంభవించే ఉపద్రవం లేక దుర్ఘటన.

31. వారితో ఇలా అను: “మీరు ఎదురుచూస్తూ ఉండండి, నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీతోపాటు ఎదురుచూస్తూ ఉంటాను!”

32. ఏమీ? వారి బుద్ధులు వారికి ఇవే ఆజ్ఞాపిస్తున్నాయా? లేక వారు తలబిరుసుతనం గల జనులా? ¹

33. ఏమీ? వారు: “ఇతనే, దీనిని (ఈ సందేశాన్ని) కల్పించుకున్నాడు.” అని అంటున్నారా? అలాకాదు, వారు అసలు విశ్వసించదలుచుకోలేదు!

34. వారు సత్యవంతులే అయితే దీని వంటి ఒక వచనాన్ని (రచించి) తెమ్మను. ²

35. వారు ఏ (సృష్టికర్త) లేకుండానే సృష్టింపబడ్డారా? లేక వారే సృష్టికర్తలా?

36. లేక వారు ఆకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించారా? అలాకాదు, అసలు వారికి విశ్వాసం లేదు.

37. వారి దగ్గర నీ ప్రభువు కోశాగారాలు ఏవైనా ఉన్నాయా? లేక వారు వాటికి అధికారులా?

38. వారి దగ్గర నిచ్చెన ఏదైనా ఉందా? దానితో పైకెక్కి వారు (దేవదూతల మాటలు) వినటానికి? అలా అయితే! వారిలో ఎవడైతే విన్నాడో, అతనిని స్పష్టమైన నిదర్శనాన్ని తెమ్మను.

قُلْ تَرَضُّوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْصِيبِينَ ﴿٣١﴾

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاعُونَ ﴿٣٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ نَفَقَوْلُهُ، بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ أَلْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُؤْفِقُونَ ﴿٣٦﴾

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَّبِّكَ أَمْ هُمْ الْمُصَيِّطُونَ ﴿٣٧﴾

أَمْ هُمْ سَامِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مَسْمِعُهُمْ بِسُلْطَنِ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

1. చూడండి, 96:6-7.

2. చూడండి, 17:88.

39. ఆయన(అల్లాహ్)కు కూతుళ్ళూ మరియు మీకేమో కుమారులా? ¹

40. (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారితో ఏమైనా ప్రతిఫలం అడుగుతున్నావా? వారు బుణభారంతో అణిగిపోవటానికి?

41. లేక వారి దగ్గర అగోచర విషయపు జ్ఞానముందా? వారు దానిని వ్రాసిపెట్టారా?

42. లేక వారేదైనా పన్నాగం పన్నదలచారా? కాని ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో, వారే పన్నాగానికి గురి అవుతారు.

43. లేక వారికి అల్లాహ్ గాకుండా మరొక ఆరాధ్య దేవుడు ఉన్నాడా? వారు కల్పించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు.

44. ఒకవేళ వారు ఆకాశపు ఒక తునకను రాలిపడటం చూసినా: “ఇవి దట్టమైన మేఘాలు!” అని అనేవారు.

45. కావున వారు తమ (తీర్పు) దినాన్ని దర్శించేవరకు వారిని వదిలిపెట్టు. అప్పుడు వారు భీతితో మూర్ఛపోయి పడిపోతారు.

46. ఆ రోజు వారి పన్నాగం వారికి ఏ మాత్రం పనికి రాదు. మరియు వారికి ఎలాంటి సహాయం కూడా లభించదు.

٣٩ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ

أَمْ تَسْتَلْتُهُمْ آجْرًا فَمَهْمٌ مِّنْ مَّعْرَمٍ

٤٠ مُتَّقِلُونَ

٤١ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ

الْمَكِيدُونَ

أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ

عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا

يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ

فَذَرَهُمْ حَتَّى يَلْتَقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي

فِيهِ يُصْعَقُونَ

يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا

وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

1. చూడండి, 16:57-59.

2. చూడండి, 68:47.

3. చూడండి, 35:43.

47. మరియు నిశ్చయంగా, దుర్మార్గానికి పాల్పడినవారికి, ఇదేగాక మరొక శిక్షకూడా ఉంది,¹ కాని వారిలో చాలామందికి అది తెలియదు.

48. కావున (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు, నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చేవరకు సహనం వహించు. నిశ్చయంగా, నీవు మా దృష్టిలో ఉన్నావు. మరియు నీవు నిద్రనుండి లేచినపుడు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు, ఆయన స్తోత్రం చెయ్యి.

49. మరియు రాత్రివేళలో కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.² మరియు నక్షత్రాలు అస్తమించే వేళలో కూడాను!³

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ

وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ

﴿٤٩﴾

1. ఇటువంటి ఆయత్ కై చూడండి, 32:21.

2. అంటే తహజ్జుద్ నమాజ్. దైవప్రవక్త (స'అస) ఎల్లప్పుడూ తహజ్జుద్ నమాజ్ చేసేవారు.

3. అంటే ఫజ్ నమాజ్ వేళ చేసే సున్నత్లు. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ఫజ్ యొక్క రెండు సున్నతులు ఈ లోకం మరియు దానిలో ఉన్నవాటన్నింటికంటే గొప్పవి.' ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

53. సూరహ్ అన్-సజ్జమ్

سُورَةُ النَّجْمِ

అన్-సజ్జమ్: సక్షత్రం. మొదటి ఆయత్లోనే ఈ పదం ఉంది. మక్కా సూరాహల ఈ సమాహంలో ఇది 4వది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్, బహుశా సూరహ్ అల్-ఇఖ్లాస్ (112) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 62 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇందులో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏకత్వపు ప్రాముఖ్యత వివరించబడింది. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) సత్యతిరస్కారుల ముందు చదివిన మొదటి సూరహ్. దీని పఠనం ముగించిన తరువాత అతను ('స'అస) సజ్జా చేశారు. అతని('స'అస)తో బాటు అందరూ సజ్జా చేశారు. ఒక్క ఉమయ్య బిన్-ఖలఫ్ తప్ప. అతడు తన చేతిలోకి మట్టి తీసుకొని దానిపై సజ్జా చేశాడు. కాబట్టి అతను సత్యతిరస్కారిగానే మరణించాడు. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ). కొందరు ఇతడు 'ఉత్తాబిన్- రబీ'అ అంటారు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

'జైద్ బిన్-సా'బిత్ (ర'ది.అ.) కథనం: 'నేను దైవప్రవక్త ('స'అస) ముందు ఈ సూరహ్ చదివాను. అతనప్పుడు సజ్జా చేయలేదు,' ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ). దీని ద్వారా తెలిసేది ఏమిటంటే సజ్జా చేయటం అభిలషణీయం (ముస్త'హబ్), ఫ'ర్ద్ కాదు. ఒకవేళ సజ్జా చేయక పోయినా ఫర్వాలేదు!

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అస్తమించే సక్షత్రం సాక్షిగా!¹
2. మీ సహచరుడు (ము'హమ్మద్), మార్గభ్రష్టుడు కాలేదు మరియు తప్పు దారిలోనూ లేడు.²
3. మరియు అతను తన మనోవాంఛలను అనుసరించి కూడా మాట్లాడడు.
4. ఇది (అతను పలుకుతున్నది), అతనిపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) మాత్రమే.
5. అది అతనికి మహా బలవంతుడు (జిబ్రీల్) నేర్పాడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ①

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ②

وَمَا يَطِّقُ مِنَ الْهُوَىٰ ③

إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ④

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ⑤

1. లేక 'రాలిపోయే సక్షత్రం...' అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

2. చూడండి, 7:184. మా 'గవా: తప్పు దారిలోనూ లేడు, పెడదారి పట్టలేదు.

6. అతను శక్తిసామర్థ్యాలు గలవాడు,¹ తన వాస్తవ రూపంలో ప్రత్యక్ష మయినప్పుడు.

7. అతను ఎత్తైన దిబ్బుండలంలో (దిక్పక్రంలో) కనిపించాడు.²

8. తరువాత సమీపించాడు, మరింత క్రిందికి దిగివచ్చాడు.

9. అప్పుడు అతను రెండు ధనస్సుల దూరంలోనో లేక అంతకంటే తక్కువ దూరంలోనో ఉన్నాడు.

10. అప్పుడు అతను (జిబ్రీల్), ఆయన (అల్లాహ్) దాసునిపై అవతరింపజేయవలసిన, దాని (వ'హీ)ని అవతరింపజేశాడు.

11. అతను (ప్రవక్త) చూసిన దానిని, అతని హృదయం అబద్ధమని అనలేదు.

12. అయితే మీరు, అతను (కళ్ళారా) చూసిన దానిని గురించి (అతనితో) వాదులాడుతారా?

13. మరియు వాస్తవానికి అతను (ప్రవక్త) అతనిని (జిబ్రీల్ను) మరొకసారి (ప్రత్యక్షంగా) అవతరించినప్పుడు చూశాడు.

ذُو مِرْقٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾

أَفْتَمُرُّونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾

وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾

1. శారీరక శక్తి గలవాడు.

2. చూడండి, 81:23, 'స'హీహ్ 'హదీస్'ల ప్రకారం దైవప్రవక్త ('స'అస), రెండుసార్లు దైవదూత జిబ్రీల్(అ.స.)ను అతని నిజరూపంలో చూశారు. మొదటిసారి ఫ'త్రతుల్ వ'హీ తరువాత. చూడండి, సూరహ్ అల్-ముద్ధస్సిర్ (74) మరియు రెండవ సారి మే'రాజ్ రాత్రిలో ఏడవఅకాశపు చివరిహద్దులోనున్న రేగుచెట్టు(సిద్'రతుల్-మున్తహ) దగ్గర. ఎవరు కూడా ఆ హద్దును దాటిపోలేరు. చూడండి, ఈ సూరహ్ 53:13-18 ఆయత్లు.

14. (సప్తాకాశంలో) చివరి హద్దులో నున్న రేగుచెట్టు (సిద్ రతుల్-మున్ తహా) దగ్గర.¹

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى ﴿١٤﴾

15. అక్కడికి దగ్గరలోనే జన్నతుల్ మఅ'వా ఉంది.²

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى ﴿١٥﴾

16. అప్పుడు ఆ 'సిద్ రహ్ వృక్షాన్ని కప్పేది కప్పేసినప్పుడు!³

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى ﴿١٦﴾

17. అతని (ప్రవక్త) దృష్టి తప్పిపోనూ లేదు మరియు హద్దులుదాటి కూడా పోలేదు.

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى ﴿١٧﴾

18. వాస్తవంగా, అతను (ము'హమ్మద్) తన ప్రభువు యొక్క గొప్పగొప్ప సూచన(ఆయాత్)లను చూశాడు.⁴

لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى ﴿١٨﴾

19. మీరు, అల్-లాత్ మరియు అల్-ఉ'జ్జాలను గురించి ఆలోచించారా?⁵

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾

1. అంటే మే'రాజ్ రాత్రిలో ఏడవ ఆకాశపు చివరి హద్దులోనున్న రేగుచెట్టు(సిద్ రతుల్-మున్ తహా)దగ్గర దైవప్రవక్త('స'అస) జిబ్రీల్('అ.స.)ను అతని నిజరూపంలో రెండవసారి చూశారు. ఏ దైవదూత కూడా ఆ 'సిద్ రతుల్-మున్ తహా కంటే ముందుకు పోలేడు. దైవదూత ('అల్లైహిమ్. స.)లకు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలు లభించేది అక్కడే.
2. దీనిని జన్నతుల్-మఅ'వా అనటానికి కారణం. ఇది ఒకప్పటి ఆదమ్('అ.స.) యొక్క నివాసస్థలం. ఆత్మలన్నీ అక్కడికేపోయి చేరుతాయని కొందరంటారు.(ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).
3. మే'రాజ్ రాత్రిలో దైవప్రవక్త('స'అస) అక్కడికి చేరుకున్నప్పుడు బంగారు పక్షులు దాని చుట్టూ ఎగురుతూ ఉంటాయి. దైవదూతల నీడలు దానిపై పడుతూ ఉంటాయి. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క జ్యోతి అక్కడ ఉంటుంది, (ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఇతరులు). అక్కడ దైవప్రవక్త('స'అస)కు మూడు విషయాలు ప్రసాదించబడ్డాయి. 1) ఐదుపూటల నమాజ్లు, 2) సూరహ్ బఖరహ్ చివరి ఆయతులు మరియు 3) షిర్క్ కు దూరంగా ఉండే ముస్లింను క్షమిస్తాననే వాగ్దానం. ('స'హీ'హ్ ముస్లిం).
4. ఆ సూచనలు, జిబ్రీల్('అ.స.)ను నిజరూపంలో చూసింది. సిద్ రతుల్-మున్ తహాను చూసింది. మరియు ఇతర విషయాలను చూసింది. అవి 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి, 17:1 మరియు 7:187-188.
5. రత'యీతుమ్: అంటే అసలు అర్థం: 'చూశారా?' అని. కాని ఇక్కడ దాని అర్థం 'ఆలోచించారా?' లేక 'గమనించారా?' ఖుర్ఆన్ లో ఈ పదం ఈ అర్థంలో చాలాసార్లు ఉపయోగించబడింది. ఇతర అర్థాలు యోచించు, అనుకొను, భావించు, తలచు, అభిప్రాయపడు, మొదలైనవి.

20. మరియు మూడవదీ చివరిది అయిన మనాత్ను (గురించి కూడా)?¹

21. మీ కొరకైతే కుమారులు మరియు ఆయన కొరకు కుమార్తెలా?²

22. ఇది అన్యాయమైన విభజన కాదా?

23. ఇవన్నీ మీరు మరియు మీ తండ్రి తాతలు పెట్టిన పేర్లు మాత్రమే, అల్లాహ్ వీటిని గురించి ఎట్టి ప్రమాణం అవతరింప జేయలేదు.³ వారు, కేవలం తమ ఊహాగానాలను మరియు తమ ఆత్మలు కోరే మనోవాంఛలను మాత్రమే అనుసరిస్తున్నారు.⁴

వాస్తవానికి వారి ప్రభువు తరఫునుండి వారి వద్దకు మార్గదర్శకత్వం కూడా వచ్చిఉన్నది!

24. ఏమిటి? మానవునికి తాను కోరినదంతా లభిస్తుందా?

25. వాస్తవానికి, అంతిమం (పరలోకం) మరియు ప్రథమం (ఇహలోకం) అన్నీ అల్లాహ్ కే చెందినవి. (1/4)

26. * మరియు ఆకాశాలలో ఎందరో దేవదూతలు ఉన్నారు. కాని వారి సిఫారసు ఏ మాత్రం పనికిరాదు; అల్లాహ్ ఎవరి పట్లనైతే ప్రసన్నుడై, తన ఇష్టంతో వారికి అనుమతిస్తేనే తప్ప!⁵

﴿٢٠﴾ وَمَوْنَةَ الثَّالِثَةِ الْآخِرَىٰ

﴿٢١﴾ أَلَكُمْ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ

﴿٢٢﴾ تِلْكَ إِذَا وَسَّمَهُ ضَيْرَىٰ

﴿٢٣﴾ إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيئْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَأَبَاؤُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَنِ

﴿٢٤﴾ إِنَّ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى

﴿٢٥﴾ الْأَنْفُسُ ۗ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ

﴿٢٦﴾ الْهُدَىٰ

﴿٢٧﴾ أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَىٰ

﴿٢٨﴾ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ

﴿٢٩﴾ ﴿٢٩﴾ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُعْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ

﴿٣٠﴾ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُرْضَىٰ

1. అంటే వారి శక్తి ఏమిటి? అవి మీ కేమైనా మేలు గానీ, కీడు గానీ చేయగలవా? ఏమైనా సృష్టించగలవా? అవి తమకు తామే సహాయం చేసుకోలేవు మరి మీకెలా సహాయం చేయగలవు. ఇక్కడ ఆ కాలపు కేవలం మూడు విగ్రహాల పేర్లే పేర్కొనబడ్డాయి.
2. ఆడపిల్లలంటే ఆ కాలపు అరబ్బులతో ఉన్న అసహ్యానికి చూడండి, 16:57-59, 62.
3. చూడండి, 12:40.
4. మనోవాంఛలు అంటే, ఆ దేవతలు తమ కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర సిఫారసు చేస్తారని భావించటం.
5. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అతి సమీపంగా ఉండే దైవదూతలకు కూడా కేవలం వారి కోసమే సిఫారసు చేసే హక్కు ఉంటుంది, ఎవరి కొరకైతే అల్లాహ్ (సు.తా.) సిఫారసు చేయటానికి అనుమతినిస్తాడో! వివరాలకు చూడండి, 10:3 మరియు 10:18.

27. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించరో! వారే దేవదూతలను స్త్రీల పేర్లతో పిలుస్తారు;

28. ఈ విషయం గురించి వారికి ఎలాంటి జ్ఞానంలేదు. వారు కేవలం తమ ఊహలనే అనుసరిస్తున్నారు. కాని వాస్తవానికి, ఊహ సత్యానికి ఏమాత్రం బదులు కాజాలదు.

29. కావున, మా హితబోధ (ఖుర్ఆన్) నుండి ముఖం త్రిప్పుకొని ఇహలోక జీవితం తప్ప మరేమీ కోరని వ్యక్తిని నీవు పట్టించుకోకు.

30. ఇదే వారి జ్ఞానపరిధి. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువుకు, ఆయన మార్గంనుండి ఎవడు తప్పిపోయాడో తెలుసు. మరియు ఎవడు సన్మార్గంలో ఉన్నాడో కూడా, ఆయనకు బాగా తెలుసు.

31. మరియు ఆకాశాలలో నున్నది మరియు భూమిలో నున్నది. అంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది - దుష్టులకు వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి మరియు సత్కార్యాలు చేసిన వారికి మంచి ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి.¹

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

لِيَسْمُونَ الْمَلَائِكَةَ سَمِيَةَ الْأُنثَى ﴿٢٧﴾

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ

إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ

الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ

يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ

هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ

وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ أَهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي

الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا بِمَا

عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا

بِالْحُسْنَىٰ ﴿٣١﴾

1. సత్కార్యాలకు ఎన్నోరెట్లు ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది. కాని పాపాలకు మాత్రం సమాన శిక్షయే విధించబడుతుంది. చూడండి, 6:160.

32. ఎవరైతే చిన్నచిన్న తప్పులు తప్ప, పెద్దపాపాల నుండి¹ మరియు అసహ్యకరమైన పనుల నుండి దూరంగా ఉంటారో వారి కొరకు, నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు క్షమాపణ పరిధి చాలా విశాలమైనది. మిమ్మల్ని మట్టినుండి సృష్టించినప్పటి నుండి మరియు మీరు మీ తల్లల గర్భాలలో² పిండాలుగా² ఉన్నప్పటి నుండి కూడా, ఆయనకు మీ గురించి బాగా తెలుసు. కావున మీరు మీ పవిత్రతను గురించి (గొప్పలు) చెప్పుకోకండి.³ ఎవడు భయభక్తులు గలవాడో ఆయనకు బాగా తెలుసు.

33. నీవు (ఇస్లాంనుండి) మరలిపోయే వాడిని చూశావా?

34. మరియు (అల్లాహ్ మార్గంలో) కొంత మాత్రమే ఇచ్చి, చేయి ఆపుకునే వాడిని?

35. అతని వద్ద అగోచర జ్ఞానముందా? అతడు (స్పష్టంగా) చూడటానికి?

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْاِثْمِ
وَالْفَوَاحِشِ اِلَّا اللَّيْمَ اِنَّ رَيْكَ
وَسِعَ الْمَغْفِرَةَ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ
اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ
اَحْنَةٌ فِي بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا
تُرْكُوا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ
اتَّقَى

اَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى

وَاَعْطَى قَلِيلاً وَاَكْثَرَ

اِعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى

1. పెద్దపాపాల వివరణ విషయంలో విద్వాంసుల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. చాలా మంది విద్వాంసుల దృష్టిలో నరకశిక్ష సూచించబడిన పాపాలు పెద్దవి లేక ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లో గట్టిగా వారించబడినవి కూడా! అలాగే చిన్న పాపాలు మళ్ళీమళ్ళీ చేయటం కూడా పెద్ద పాపమే.

ఫవా'హిషున్, ఫా'హిషతున్ యొక్క బహువచనం. అంటే సిగ్గుమాలిన పనులు ఉదా: 'జినా మరియు లువా'తత్. ఎవరైతే పెద్ద పాపాల నుండి మరియు అసహ్యకరమైన పనుల నుండి దూరంగా ఉంటారో వారికి క్షమాభిక్ష దొరకవచ్చు అని ఈ ఆయత్లో చెప్పబడింది.

2. అజిన్నతున్-జనీనున్ యొక్క బహువచనం అంటే తల్లిగర్భంలో ఉండే పిండం. అది ఇతరులకు కనిపించదు కనుక దాన్ని ఆ విధంగా అంటారు.

3. చూడండి, 4:49.

36. లేక, మూసా గ్రంథంలో నున్న విషయాలు అతనికి తెలుపబడలేదా?

٣٦ أَمْ لَمْ يَلْمِ يَنبَأًا يَمَافِي صُحُفِ مُوسَى

37. మరియు తన బాధ్యతను నెరవేర్చిన ఇబ్రాహీమ్ విషయము;

٣٧ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى

38. మరియు (పాపాల) భారం మోసే వాడెవడూ ఇతరుల (పాపాల) భారం మోయడని;

٣٨ أَلَا نَزَرُ وَأَنْزَرُ زُرَّ الْأُخْرَى

39. మరియు మానవునికి తాను చేసినదాని ఫలితం తప్ప మరొకటి లభించదని;

٣٩ وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

٣٩

40. మరియు నిశ్చయంగా, అతనికి తన కృషి ఫలితమే చూపబడుతుందని;

٤٠ وَأَنْ سَعْيُهُ سَوْفَ يُرَى

41. అప్పుడు అతనికి తన కృషికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుందని;

٤١ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى

1. చూడండి, 2:124.

2. ఈ ఆయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఐదుసార్లు వచ్చింది. 6:164, 17:15, 35:18, 39:7 మరియు ఇక్కడ. ఈ సూరహ్ లో ఖుర్ఆన్ అవతరణలో మొట్ట మొదటి సారి వచ్చింది. ఇది క్రైస్తవుల 'మూలపాపం' అనే సిద్ధాంతాన్ని ఖండిస్తోంది. రెండవది: 'ఒకని పాపభారాన్ని ఒక ప్రవక్త లేక సన్యాసి భరిస్తాడు.' అనే సిద్ధాంతాన్ని కూడా ఖండిస్తోంది. ఉదా: క్రైస్తవుల: 'దైవప్రవక్త 'ఈసా'(అ.స.) మానవజాతి పాపాలను భరిస్తాడు.' అనే సిద్ధాంతం.

3. దైవప్రవక్త(స'అస) ప్రవచనం: 'కర్మల ఫలితాలు, వాటి కర్మల ఉద్దేశాలను బట్టి నిర్ణయించబడతాయి. ప్రతివాడు తాను బుద్ధిపూర్వకంగా చేసిన దాని ఫలితమే పొందుతాడు.' (బు'ఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె-మాజా, ఇబ్నె-హంబల్ మరియు ఇతరులు). ఆమాల్ అంటే కర్మలు - మంచివి గానీ, చెడ్డవి గానీ. చేయడమే గాక పలకడం గూడా లెక్కించబడుతుంది. ఒక పని, చేయటమే గాక, బుద్ధిపూర్వకంగా ఒక పని చేయకుండా ఉండటం కూడా కర్మగానే లెక్కింపబడుతుంది. అది మంచిపని గానీ లేక చెడ్డ పని గానీ. అదే విధంగా నమ్మకాలను, విశ్వాసాలను ప్రకటించటం కూడా, అవి మూఢనమ్మకాలు గానీ లేదా సత్య విశ్వాసాలు గానీ లెక్కింపబడతాయి. అంటే మానవుడు చేసే ప్రతి పని, పలికే ప్రతిమాట లెక్కింపబడుతుందన్న మాట.

42. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వద్దనే (ప్రతిదాని) ముగింపు ఉన్నదని;

43. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే నిన్ను సృష్టించాడు మరియు ఏర్పాటుచేసాడు;

44. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే మరణింపజేసేవాడు మరియు జీవితాన్ని ప్రసాదించేవాడని;

45. మరియు నిశ్చయంగా, మగ-ఆడ జంటలను సృష్టించిన వాడు ఆయనేనని -

46. ప్రవహింపజేయబడిన, వీర్య బిందువు నుండి.

47. మరియు నిశ్చయంగా, దానికి మరొక జీవితాన్ని (పునరుత్థానం) ప్రసాదించడం ఆయన(అల్లాహ్)కే చెందినదని;

48. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే సంపన్నునిగా చేసేవాడు మరియు తృప్తి నిచ్చువాడని;

49. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే అగ్ని¹ సక్షత్రానికి ప్రభువని;

50. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే తొలి 'ఆద్ జాతిని నాశనం చేసినవాడని;²

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَكَ وَأَبْكَىٰ

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا

وَأَنَّهُ خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

مِنْ تَطْفَعٍ إِذَا تَمْنَىٰ

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَىٰ

وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ

1. అష్-షి'అరా: Sirius, అగ్ని సక్షత్రం. ఇది ఆకాశంలో దేదీప్యమానంగా వెలుగుతూ ఉంటుంది. ముష్రీక్ 'అరబ్బులు దీన్ని పూజించేవారు.
2. 'ఆద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:65-69 వీరు నూ'హ్ జాతివారి తరువాత నాశనం చేయబడ్డవారు.

51. మరియు స'మూద్ జాతిని;
ఒక్కడూ కూడా లేకుండా రూపు
మాపాడని.¹

وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَى ٥١

52. మరియు అంతకు పూర్వం నూ'హ్
జాతివారిని. నిశ్చయంగా, వారు పరమ
దుర్మార్గులు మరియు తలబిరుసులు.

وَقَوْمٍ نُوحٍ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا

هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَى ٥٢

53. మరియు ఆయనే తలక్రిందులైన
నగరాలను నాశనం చేశాడు.²

وَالْمُؤْنَفِكَهَ أَهْوَى ٥٣

54. తరువాత వాటిని క్రమ్ము
కొనవలసింది (రాళ్ళ వర్షం)
క్రమ్ముకున్నది.

فَعَسَّهَا مَا عَسَى ٥٤

55. అయితే (ఓ మానవుడా!) నీ
ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను
గురించి నీవు అనుమానంలో పడి
ఉంటావు?³

فَأَيُّ آيَاتِي رَيْكَ نَسَارَى ٥٥

56. ఇదివరకు వచ్చిన హెచ్చరిక
చేసే వారివలే ఇతను (ము'హమ్మద్)
కూడా హెచ్చరిక చేసేవాడు మాత్రమే!

هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَى ٥٦

57. రానున్న ఘడియ (పునరుత్థాన
దినం) సమీపంలోనే వుంది.

أَزَفَتِ الْأَزِفَةُ ٥٧

58. అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ దానిని
తొలగించ లేరు.

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ٥٨

1. స'మూద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:73 మరియు 26:141-158.

2. లూ'త్ ప్రజల నాశనానికై చూడండి, 11:77-83.

3. చూడండి, 55:13.

59. ఏమీ? మీరు ఈ సందేశాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపడుతున్నారా?

60. మరియు మీరు నవ్వుతున్నారా? మరియు మీకు ఏడ్పు రావటంలేదా?

61. మరియు మీరు నిర్లక్ష్యంలో మునిగి ఉన్నారా? ¹

62. కావున! అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి. మరియు (ఆయనను మాత్రమే) ఆరాధించండి! ² ✎

٥٩ أَفَمِنَ هَذَا الْحَدِيثِ تَعَجُّبُونَ

٦٠ وَتَصْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ

٦١ وَأَنْتُمْ سَمِدُونَ

٦٢ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا

1. లేక: 'ఆటపాటల్లో మునిగి ఉన్నారా?'

2. ఈ ఆజ్ఞను పాటిస్తూ దైవప్రవక్త ('స'అస) సజ్జా చేశారు. అతనితోబాటు 'స'హాబా(ర'ది.'అస్థుమ్)లు మరియు అక్కడున్న ముఘ్రికులు కూడా సజ్జాచేశారు.

54. సూరహ్ అల్-ఖుమర్

سُورَةُ الْقَمَرِ

అల్-ఖుమరు: చంద్రుడు, The Moon. మొదటి ఆయత్లో ఈ పేరు ఉంది. ఈ సమూహంలో ఇది 5వ సూరహ్. ఇది మక్కా మొదటి కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త (స'అస) పండుగ(ఈద్)ల నమాజ్‌లలో చదివే సూరాహ్‌లలో సూరహ్ ఖాఫ్ (50) మరియు ఇది పేర్కొనదగినవి. ఇందులో 55 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆ ఘడియ దగ్గరకువచ్చింది
మరియు చంద్రుడు పూర్తిగా
చీలిపోయాడు.¹

2. అయినా (సత్యతిరస్కారులు),
అద్భుత సూచనను చూసినా తమ
ముఖాలను త్రిప్పకొంటున్నారు. మరియు:
“ఇది ఎప్పటినుంచో జరుగుతూ వస్తున్న
మంత్ర జాలమే.” అని అంటున్నారు.

3. మరియు వారు దీనిని (ఈ
ఖుర్ఆన్‌ను) అసత్యమని తిరస్కరించారు.
మరియు తమ మనోవాంఛలను
అనుసరించారు. మరియు ప్రతి
వ్యవహారం ఒక పర్యవసానానికి చేరవలసి
ఉంటుంది.²

4. మరియు వాస్తవానికి, వారివద్దకు
సమాచారాలు వచ్చాయి. అందు వారికి
మందలింపులు ఉండేవి.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ

1

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيَقُولُوا

سِحْرٌ مُّسْتَمَرٌّ

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

وَ كُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا

فِيهِ مُزْدَجَرٌ

1. ఈ అద్భుత నిదర్శనం, మక్కావాసుల కోరికపై దైవప్రవక్త (స'అస) చూపించారు. (స. ముస్లిం).

2. ప్రతి కార్యానికి పర్యవసానం ఉంది. అంటే మంచికి మంచి ప్రతిఫలం మరియు చెడుకు శిక్ష. ఈ ప్రతిఫలం ఈ లోకంలోనే లభించవచ్చు లేనిచో పరలోకంలో తప్పకుండా లభిస్తుంది.

5. కావలసినంత వివేకమూ ఉండేది. కాని ఆ హెచ్చరికలు వారికి ప్రయోజనకరం కాలేదు.

6. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారి నుండి మరలిపో! పిలిచేవాడు భయంకరమైన ఒక విషయం వైపునకు పిలిచే రోజున;

7. వారి చూపులు క్రిందికి వాలి ఉంటాయి, వారు చెల్లాచెదురైన మిడతలవలే, తమ గోరీలనుండి లేచి బయటికి వస్తారు;

8. వేగంగా, పిలిచేవాని వైపునకు! సత్యతిరస్కారులు: “ఇది చాలా కఠినమైన రోజు.” అని అంటారు. (3/8)

9. * వారికి పూర్వం నూహ్¹ జాతివారు (తమ ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించి ఉన్నారు, అప్పుడు వారు మా దాసుణ్ణి: “అసత్యవాది!” అని అన్నారు. మరియు: “ఇతడు పిచ్చివాడు.” అని అన్నారు. మరియు అతను కసిరికొట్టబడ్డాడు.

10. అప్పుడతను తన ప్రభువును ఇలా ప్రార్థించాడు: “నిశ్చయంగా నేను ఓడిపోయాను కావున నాకు సహాయం చేయ!”

11. అప్పుడు మేము ఆకాశపు ద్వారాలు తెరిచి కుంభవర్షాన్ని కురిపించాము.

حِكْمَةٌ بَلِيغَةٌ ۗ فَمَا تَعْنِ

النَّذْرُ ٥

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ

إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ ٦

خُسَعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِّنَ

الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ٧

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ

الْكُفْرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ٨

كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا

عَبْدَنَا وَقَالُوا مُجْنُونٌ ۗ وَازْدَجَرَ ٩

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ

١٠

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْمَرٍ

١١

12. మరియు భూమినుండి ఊటలను పొంగింపజేశాము అప్పుడు నిర్ణీత కార్యానికి గాను నీళ్ళన్నీ కలిసిపోయాయి.

13. మరియు మేము అతనిని (నూహ్‌ను) పలకలు మరియు మేకులు గల దాని(ఓడ)పై ఎక్కించాము.

14. అది మా కన్నుల ముందు తేలియాడుతూ పోయింది. (తన జాతి వారి చేత) తిరస్కరింపబడిన వానికి ప్రతిఫలంగా!

15. మరియు వాస్తవానికి మేము దానిని (ఆ ఓడను) ఒక సూచనగా చేసి వదలిపెట్టాము. అయితే, హితబోధ స్వీకరించే వాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?¹

16. చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండేవో!

17. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను హితబోధ గ్రహించటం కోసం సులభం చేశాము. అయితే హితబోధను స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

18. ఆదీజాతి సత్యాన్ని తిరస్కరించింది. చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండేవో!

19. నిశ్చయంగా, మేము పూర్తిగా దురదృష్ట(అరిష్టదాయక)మైన ఒక రోజున, తీవ్రమైన ఎడతెగని తుఫానుగాలిని పంపాము.²

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ

عَلَى أَمْرٍ قَدِ قَدِرَ ﴿١٢﴾

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوْجِ وَدُسِّرَ ﴿١٣﴾

عَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَن كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ

﴿١٥﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ

مِنْ مُدْكِرٍ ﴿١٧﴾

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ

﴿١٨﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ

نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾

1. ముద్దకిర్: ఈ పదం అసలు రూపం, 'మజ్తకిర్.' అంటే హితబోధ స్వీకరించేవాడని అర్థం, (ఫత్హ్ అల్-ఖుద్దీర్). చూడండి, 36:41-42.

2. ఆ తుఫాను గాలి ఏడు రాత్రులు మరియు ఎనిమిది పగళ్ళు ఎడతెగకుండా వీచింది. ఆ విధంగా ఆ దినాలు, ఆ సత్యతిరస్కారులకు అశుభకరంగా పరిణమించాయి. అంతేగాని విశ్వాసులకు ఏ దినమూ అశుభం కాదు. ఏ దినాన్ని గూడా ఈ ప్రత్యేక దినం అశుభమైనదని అనటం తప్పు. వారంలోని ఏడుదినాలూ మంచివే.

20. అది ప్రజలను, వేళ్ళతో
పెళ్ళగింపబడిన ఖర్జూరపు చెట్లవలె
పెళ్ళగించి వేసింది.¹

21. ఇక చూశారా! నా శిక్ష మరియు
నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండేవో!

22. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ
ఖుర్ఆన్‌ను హితబోధ గ్రహించటం కోసం
సులభం చేశాము, అయితే హితబోధను
స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

23. స'మూద్ జాతి హెచ్చరికలను
అసత్యాలని తిరస్కరించింది.

24. అప్పుడు వారు ఇలా అన్నారు:
“ఏమీ? మాలోని ఒకవ్యక్తిని, ఒంటరి
వాడిని, మేము అనుసరించాలా? అలా
అయితే నిశ్చయంగా, మేము
మార్గభ్రష్టులం మరియు పిచ్చివారం
అయినట్టే కదా?”

25. “ఏమీ? మా అందరిలో, కేవలం
అతని మీదనే (దివ్య) సందేశం
పంపబడిందా? అలాకాదు! అసలు అతను
అసత్యవాది, డంబాలు పలికేవాడు!”

26. అసత్యవాది, డంబాలు పలికే
వాడు! ఎవడో రేపే (త్వరలోనే) వారికి
తెలిసిపోతుంది!

27. నిశ్చయంగా, మేము ఆడ
ఒంటెను, వారిని పరీక్షించటం కోసం
పంపుతున్నాము, కావున (ఓ 'సాలి'హా!)
వారి విషయంలో వేచిఉండు మరియు
సహనంపహించు!

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ

مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٢١﴾

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ

مُذَكِّرٍ ﴿٢٢﴾

كَذَبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِمَّا وَحَدَّا نَتَّبِعُهُ إِنَّا

إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾

أُلْفَى الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ

كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿٢٥﴾

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِنَ الْكَذَّابِ

الْأَشِرِّ ﴿٢٦﴾

إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةَ فَنِنَّةَ لَهُمْ

فَأَرْبَابَهُمْ وَأَصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

28. మరియు వారి మధ్య నీరు (న్యాయంగా) పంచబడాలని వారికి బోధించు. ప్రతిబక్కరూ తమవంతు వచ్చే రోజునే త్రాగాలని నియమించబడింది.¹

29. ఆ పిదప వారు తమ సహచరుణ్ణి పిలిచారు. వాడు దాన్ని పట్టుకొని (దాని వెనుకకాలి మోకాలినరాలు కోసి) చంపాడు.²

30. అప్పుడు చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండేవో!

31. నిశ్చయంగా, మేము వారి మీదకు ఒక భయంకరమైన శబ్దాన్ని (సయ్ హాను) పంపాము, దాంతో వారు త్రొక్కబడిన పశువుల దొడ్డి కంచెవలే నుగ్గునుగ్గు అయిపోయారు.

32. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను హితబోధ గ్రహించటానికి సులభం చేశాము, అయితే హితబోధ స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

33. లూత్ జాతి కూడా హెచ్చరికలను అసత్యాలని తిరస్కరించింది.

34. నిశ్చయంగా, మేము, లూత్ ఇంటివారు తప్ప! ఇతరుల మీదికి రాళ్ళువిసిరే తుఫాన్ గాలిని పంపాము. (లూత్ ఇంటి) వారిని మేము వేకువజామున రక్షించాము;³

وَنَبِّئِهِمْ أَنَّ الْمَاءَ قَسَمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ

شَرِبَ مُخْضَرًّا ﴿٢٨﴾

فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنَذِيرِ ﴿٣٠﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً

فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْحَنْظَلِ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ بَيَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ

مِنْ مُذَكِّرٍ ﴿٣٢﴾

كَذَبَتْ قَوْمٌ لُوطًا بِالنَّذْرِ ﴿٣٣﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ

لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 26:155. ఒక రోజు ఒంటెను నీరు త్రాగనివ్వాలి, రెండవ రోజు ప్రజలు త్రాగాలి.

2. చూడండి, 7:77.

3. అల-లూతున్: అంటే అతనితో సహా అతని ఇద్దరు కూతుళ్ళు మరియు కొందరు అతని అనుచరులు. అతని భార్య సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోయింది. ఈ గాథ వివరాల కోసం చూడండి, 11:69-83.

35. మా తరఫునుండి అనుగ్రహంగా. ఈ విధంగా మేము కృతజ్ఞులకు ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

36. మరియు వాస్తవానికి (లూ³త్ తన జాతి) వారిని మా రాబోయే శిక్షను గురించి హెచ్చరించాడు. కాని వారు మా హెచ్చరికలను సందేహించి (మొండి) వాదనలకు దిగారు!

37. మరియు వాస్తవానికి వారు అతని అతిథులను¹ అతని నుండి బలవంతంగా లాక్కోవాలని అనుకున్నారు. కావున మేము వారి కళ్ళను పోగొట్టాము. (వారితో ఇలా అన్నాము): “ఇప్పుడు నా శిక్షను మరియు నా హెచ్చరికను చవి చూడండి.”

38. మరియు వాస్తవానికి, ఉదయపు వేళ శాశ్వతమైన శిక్ష వారిమీద పడింది:

39. “ఇప్పుడు మీరు నా శిక్షను మరియు నా హెచ్చరికలను చవిచూడండి.”

40. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను హితబోధ గ్రహించడానికి సులభం చేశాము. అయితే, హితబోధ స్వీకరించే వాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

41. మరియు వాస్తవానికి ఫిర్జాన్ జాతి వారికి కూడా హెచ్చరికలు వచ్చాయి.

42. వారు మా సూచనలను అన్నిటినీ అబద్ధాలని తిరస్కరించారు, కావున మేము వారిని పట్టుకున్నాము, సర్వశక్తిమంతుడు సర్వసమర్థుడు పట్టుకునే విధంగా!

نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا ۚ كَذَلِكَ نَجْزِي

مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا

بِالْذِّكْرِ ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِ ۚ

فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي

وَنَذِرِ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ صَبَحَ لَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ

مُسْتَقَرٌّ ﴿٣٨﴾

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِرِ ﴿٣٩﴾

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن

مُذَكِّرٍ ﴿٤٠﴾

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذِيرُ ﴿٤١﴾

كَذِبُوا بِمَا بَيْنَنَا لَهَا فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ

عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾

1. వారు జిబ్రీల్, మీకాయీల్ మరియు ఇస్రాఫీల్ (అలైహిమ్.స.)లు. చూడండి, 11:77-79.

43. (ఓ ఖుర్రేషులారా!) ఏమీ? మీ సత్యతిరస్కారులు మీకు పూర్వం గడిచిన వారికంటే శ్రేష్టులా? లేక దివ్య గ్రంథాలలో మీ కొరకు (మా శిక్ష నుండి) ఏదైనా మినహాయింపు వ్రాయబడి ఉందా?

44. లేక వారు: “మాది ఒక శక్తిగల వర్గం, (కావున) మేము ప్రాబల్యం పొందగలం” అని అంటున్నారా?

45. కాని త్వరలోనే ఈ శక్తిగల వర్గం పరాజయం పొందగలదు. మరియు వారు వెన్నుచూపి పారిపోతారు.¹

46. అంతేకాదు! అంతిమ ఘడియయే, వారి వాగ్దాన సమయం మరియు ఆ ఘడియ ఎంతో దారుణమైనది మరియు ఎంతో తీవ్రమైనదీను (చేదైనదీను).

47. నిశ్చయంగా, పాపాత్ములు మార్గ భ్రష్టత్వంలో ఉన్నారు మరియు వారు (పరలోకంలో) నరకాగ్నిలో కాలుతారు.

48. ఆ రోజు వారు తమ ముఖాల మీద నరకాగ్నిలోకి ఈడ్చబడతారు; (వారితో): “నరకాగ్ని స్పర్శను చవిచూడండి!” అని అనబడుతుంది.

49. నిశ్చయంగా, మేము ప్రతి దానిని ఒక విధివ్రాత(ఖుద్)తో సృష్టించాము.³

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أَوْلِيَاكُمْ أَمْ لَكُمْ

بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾

سَيَهْرَمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ

أَدْهَى وَأَمْرٌ ﴿٤٦﴾

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ ﴿٤٧﴾

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى

وُجُوهِهِمْ ذُقُوا مَسَّ سَفَرٍ ﴿٤٨﴾

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

1. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ఈ ఆయత్ను బద్ద యుద్ధ ఆరంభంలో చదివారు.

2. చూడండి, 33:66 మరియు 25:34.

3. అహ్లాసున్నత్ వల్-జమా’అత్ విద్వాంసులు ఈ ఆయత్ మరియు ఇటువంటి ఆయత్ల ఆధారంగా అంటారు. అల్లాహ్(సు.తా.)కు మానవులను సృష్టించకముందే వారికి సంబంధించిన అన్ని విషయాల జ్ఞానముంది, కావున ఆయన అందరి ‘ఖుద్,’ Destiny, విధి, అంటే విధివ్రాత, నియమం, లేక అదృష్టం ముందే వ్రాసిపెట్టాడు. (ఇబ్నై-కసీ’ర్).

50. మరియు మా ఆజ్ఞ కేవలం ఒక్కటే చాలు, కనురెప్పపాటుది, (అది అయిపోతుంది).¹

51. మరియు వాస్తవానికి, మేము మీవంటి వారిని, ఎందరినో నాశనం చేశాము. అయితే, హితబోధ స్వీకరించే వాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

52. మరియు వారు చేసిన ప్రతి విషయం వారి కర్మగ్రంథాలలో (చిట్టాలలో) వ్రాయబడి ఉంది.

53. మరియు ప్రతి చిన్న మరియు ప్రతి పెద్ద విషయం అన్నీ వ్రాయబడి ఉన్నాయి.

54. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు స్వర్గవనాలలో సెలయేళ్ళ దగ్గర ఉంటారు.

55. సత్యపీఠం మీద,⁴ విశ్వసామ్రాట్టు,⁵ సర్వసమర్థుని సన్నిధిలో. (1/2)

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ

بِالْبَصْرِ ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ

فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٥١﴾

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾

فِي مَقْعَدٍ صَدِيقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ

﴿٥٥﴾ مُقْنَدِرٍ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏదైనా చేయాలనుకుంటే, దానిని: 'అయిపో!' అని అంటాడు. అంతే అది అయిపోతుంది. చూడండి, 2:117, 3:47, 59, 6:73, 16:40, 19:35, 36:82, 40:68.

2. లేక లా'హా-మ'హ్సూఫూ'జ్జోలో వ్రాయబడి ఉంది.

3. అంటే మానవుల కర్మలూ, మాటలూ అన్నీ వ్రాయబడి ఉన్నాయి చిన్నవి గానీ పెద్దవి గానీ, మంచివి గానీ చెడ్డవి గానీ!

4. మఖ్ 'అది సిద్ఖిన్: గౌరవప్రదమైన స్థానంలో - అంటే స్వర్గం.

5. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 3.

55. సూరహ్ అర్-రహ్మాన్

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ

అర్-రహ్మాన్: అసంతకరుణామయుడు. చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరింపజేయబడిందని అంటారు. ఈ సూరహ్ లో 78 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సముదాయంలో ఇది 6వది. దీనిపేరు మొదటి ఆయతోలేనే ఉంది. ఇది పునరుత్థానదినం గురించి వివరిస్తోంది. దైవప్రవక్త(స'అస) ప్రవచనం: "ఏమీ? మీరు మానం వహిస్తున్నారా? మీ కంటే జిన్నాతులు మేలు! రాత్రి నేను ఈ సూరహ్ ను జిన్నాతులకు వినిపించినప్పుడు నేను: 'ఫబి అయ్యి ఆలాయి' రబ్బీకుమా తుకజ్జి'బాన్.' చదివినప్పుడల్లా జిన్నాతులు దానికి జవాబుగా: 'ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ యొక్క ఏ అనుగ్రహాలను కూడా నిరాకరించడం లేదు! సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడవు నీవు మాత్రమే!' అని అన్నారు." (తిర్మిజీ, అల్వానీ).

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అసంత కరుణామయుడు (అల్లాహ్)!
2. ఆయనే ఈ ఖుర్ఆన్ ను నేర్పాడు.¹
3. ఆయనే మానవుణ్ణి సృష్టించాడు.
4. ఆయనే అతనికి మాట్లాడటం నేర్పాడు.
5. సూర్యుడు మరియు చంద్రుడు ఒక నియమిత గమనాన్ని (నియమిత పరిధిలో) అనుసరిస్తున్నారు.
6. మరియు నక్షత్రాలు మరియు వృక్షాలు అన్నీ ఆయనకు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటాయి.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمٰنُ ﴿١﴾

عَلَّمَ الْقُرْءَانَ ﴿٢﴾

خَلَقَ الْاِنْسَانَ ﴿٣﴾

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾

السَّمْسُ وَالْقَمَرُ مُجْسَبَانِ ﴿٥﴾

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾

1. ఇది మక్కా ముఘ్సికులకు ఇవ్వబడిన జవాబు. ఎందుకంటే వారు, దైవప్రవక్త(స'అస) మీద, ఈ ఖుర్ఆన్ ను అతనికి ఒక మానవుడు నేర్పాడు అనే అపనింద మోపారు. కాని వాస్తవానికి అల్లాహ్(సు.తా.) దీనిని తన సందేశహారునికి నేర్పాడు మరియు అతను తమ అనుచరులకు (ర'ది. అస్తుమ్) నేర్పారు, (ఫ'త్తే అల్-ఖదీర్).

2. చూడండి, 22:18.

7. మరియు ఆయనే ఖగోళాన్ని పైకెత్తి ఉంచాడు మరియు ఆయనే త్రాసును నెలకొల్పాడు.¹

8. తద్వారా మీరు తూకంలో మోసానికి పాల్పడకూడదని!²

9. మరియు న్యాయంగా తూకం చేయండి మరియు తూకంలో తగ్గించకండి.

10. మరియు ఆయన, భూమిని సకల జీవరాసుల కొరకు ఉంచాడు.

11. అందులో రకరకాల ఫలాలు మరియు పొరలలో (పుప్పకోశాలలో) ఉండే ఖర్జూరపండ్లు ఉన్నాయి.

12. మరియు దంట్లపై (పొరలలో చుట్టబడి)³ ఉన్న ధాన్యం మరియు సుగంధ పుష్పాలు కూడా!

13. అయితే మీరువురు (మానవులు మరియు జిన్నాతులు) మీ ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

14. ఆయన మానవుణ్ణి పెంకులాంటి శబ్దమిచ్చే మట్టితో⁴ సృష్టించాడు.

15. మరియు జిన్నాతులను అగ్ని జ్వాలలతో సృష్టించాడు.

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ

٧

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا

تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

فِيهَا فَكِهِمُۗۗۗ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ

١١

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ

فِي آيَاءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذَّبَانِ

خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ صَلْصَلِ

كَالْفَخَّارِ

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ

١٥

1. అంటే ప్రపంచంలో న్యాయాన్ని నెలకొల్పాడు. చూడండి, 57:25, 42:17.

2. అంటే న్యాయానికి విరుద్ధంగా పోకండి, న్యాయాన్ని భంగపరచకండి.

3. అల్-అస్సు: అంటే ఎండిన గడ్డి, గడ్డి పరక, పొట్టు, ఊక, పొర, ధాన్యపు దంట్లు ఎండిపోయిన తరువాత 'అస్సా'గా మారిపోతాయి. దానిని పశువులు తింటాయి.

4. 'సల్-సాలిన్': అంటే ఎండిన మట్టి. ఫఖ్ఖారున్: అంటే మంటలో కాలిన మట్టి ఇంకా చూడండి, 15:26.

5. చూడండి, 15:27, 6:100 మరియు 37:158.

16. అయితే మీరివురు మీ ప్రభువుయొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

17. ఆయనే రెండు తూర్పు (దిక్కు)లకు మరియు రెండు పడమర (దిక్కు)లకు ప్రభువు.¹

18. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

19. ఆయనే రెండు సముద్రాలను కలుసుకోవటానికి వదలిపెట్టాడు.

20. ఆ రెండింటి మధ్య, అవి అతిక్రమించలేని అడ్డుతెర వుంది.²

21. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

22. ఆ రెండింటి నుండి ముత్యాలు మరియు పగడాలు వస్తాయి.

23. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

24. మరియు ఎత్తైన కొండలవలే సముద్రంలో పయనించే ఓడలు ఆయనకు చెందినవే!³

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾

وَاللَّهُ الْمَجْرَارِ الْمُنشِآتِ فِي الْبَحْرِ

كَالْآعْلَمِ ﴿٢٤﴾

1. చూడండి, 37:5 మరియు 70:40.

2. ఈ విషయం ఎన్నో విధాలుగా బోధించబడింది: 1) భూమిపై మంచి నీళ్ళు నదులు, చెరువులు సరస్సులు మొదలైనవి మరియు ఉప్పునీటి సముద్రాలు, అన్నీ భూమి మీదనే ఉన్నా, వాటి రుచులు వేరువేరుగా ఉన్నాయి. 2) ఉప్పునీటి సముద్రాలలో మంచినీటి ప్రవాహాలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. కాని అవి కలిసిపోవు. వాటి రుచి, భిన్నంగానే ఉంటుంది. 3) మరికొన్ని చోట్లలో నదుల నీరు సముద్రంలో పోయి కలుస్తుంది. చాలా దూరం వరకు ఒకవైపు సముద్రపు నీళ్ళు ఉప్పుగానూ మరొక వైపు నది నీళ్ళు తియ్యగానూ ఉంటాయి. ఇంకా చూడండి, 25:53.

3. చూడండి, 42:32-34.

25. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

26. దానిపై (భూమిపై) నున్నది ప్రతిదీ నశిస్తుంది.

27. మరియు మిగిలివుండేది, కేవలం మహిమాన్వితుడు¹ మరియు పరమదాత² అయిన నీప్రభువు ముఖం (ఉనికి) మాత్రమే!³

28. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

29. భూమిలో మరియు ఆకాశాలలో నున్న ప్రతిదీ (తమ జీవనోపాధి కొరకు) ఆయననే యాచిస్తుంది. మరియు ప్రతిక్షణం (రోజు) ఆయన ఒక కార్యంలో నిమగ్నుడై ఉంటాడు.

30. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

31. భారాలను మోసే మీరిద్దరు!⁴ త్వరలోనే మేము మీ విషయం నిర్ణయించగలము.

32. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

﴿٢٥﴾ فَيَا أَيُّهَا آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

﴿٢٦﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

وَبَقِيَ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ

وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾

﴿٢٨﴾ فَيَا أَيُّهَا آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ

يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

﴿٣٠﴾ فَيَا أَيُّهَا آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

﴿٣١﴾ سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ

﴿٣٢﴾ فَيَا أَيُّهَا آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

1. జు'ల్-జలాల్: Majesty, Possessor of Glory, Greatness, మహిమాన్వితుడు, ఘనత, వైభవం, విఖ్యాతి, ప్రతాపం గలవాడు, సార్వభౌముడు.

2. అల్-ఇక్రామ్: Most Generous, Bounteous, Noble, Honourable, పరమదాత, దాతృత్వుడు, ఆదరణీయుడు, మహోపకారి, ఉదారుడు, దివ్యుడు. చూడండి, 55:78.

జు'ల్-జలాల్ పల్-ఇక్రామ్: మహిమాన్వితుడు మరియు పరమదాత, Lord of Majesty and Generosity, ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

3. చూడండి, 28:88.

4. అన్-సఖ్లాన్: దీని మరొక తాత్పర్యం: 'భూమికి భారమైన మీరిద్దరు!' అని ఇవ్వబడింది. ఈపదం జిన్నాతులు మరియు మానవుల కోసం వాడబడింది.

33. ఓ జిన్నాతుల మరియు మానవ జాతి వారలారా! ఒకవేళ మీరు ఆకాశాల మరియు భూమి యొక్క సరిహద్దుల నుండి బయటికి వెళ్ళిపోగలిగితే, వెళ్ళిపోండి! ఆయన (అల్లాహ్) యొక్క సెలవు లేనిదే మీరు వాటినుండి వెళ్ళిపోలేరు.¹

34. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

35. మీ ఇద్దరిపైకి అగ్నిజ్వాలలు మరియు పొగ² పంపబడతాయి. అప్పుడు మీరు ఎదుర్కోలేరు (మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోలేరు).

36. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

37. మరియు ఆకాశం ప్రేలిపోయినప్పుడు అది మండే నూనెగా ఎర్రగా మారిపోతుంది.³

38. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

39. ఇక, ఆ రోజు ఏ మానవునితో గానీ, లేక, ఏ జిన్నాతునితో గానీ అతని పాపాలను గురించి అడగడం జరుగదు.⁴

40. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

يَمَعَشَرَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ

أَنْ تَفْذُرُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضِ فَأَنْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا

بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تَكْذِبَانِ ﴿٣٤﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِئٌ مِنْ نَارٍ وَخُاسِّ

فَلَا تَنْصِرَانِ ﴿٣٥﴾

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تَكْذِبَانِ ﴿٣٦﴾

فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ

رَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تَكْذِبَانِ ﴿٣٨﴾

فِيَوْمَئِذٍ لَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِ إِنْسٌ وَلَا

جَانٌّ ﴿٣٩﴾

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمْ تَكْذِبَانِ ﴿٤٠﴾

1. అల్లాహ్(సు.తా.) యొక్క విధివ్రాత నుండి పారిపోగల శక్తి ఎవ్వరికి లేదు. ఎక్కడికి పారిపోగలరు? అల్లాహ్(సు.తా.) హద్దులలో లేని చోటు అనేదే లేదు!

2. సు'హాసున్: దీని మరొక అర్థం కరిగిన రాగి లేక ఇత్తడి.

3. అద్దిహాను: దీని మరొక అర్థం ఎర్రని చర్మం (పచ్చిది లేదా శుభ్రం చేసింది).

4. చూడండి, 18:49 వారి, నాలుకలు చేతులు మరియు కాళ్ళు వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయి. ఇంకా చూడండి, 24:24.

41. ఈ నేరస్థులు వారి వారి ముఖ చిహ్నంతోనే గుర్తింపబడతారు. అప్పుడు వారు, వారి ముంగురులు మరియు కాళ్ళు పట్టి లాగబడతారు.¹

42. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

43. ఈ నేరస్థులు అసత్యమని నిరాకరిస్తూ వుండిన సరకం ఇదే!

44. వారు దానిలో (ఆ సరకంలో) మరియు సలసల కాగే నీటి మధ్య అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉంటారు.

45. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

46. మరియు ఎవడైతే తన ప్రభువు సన్నిధిలో హాజరుకావలసి ఉంటుందనే భయం కలిగిఉంటాడో, అతనికి రెండు స్వర్గవనాలుంటాయి.

47. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

48. అవి రెండూ అనేక శాఖల (వృక్షాల)తో నిండి ఉంటాయి.²

49. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

50. ఆ రెండింటిలో రెండు సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి.³

يَعْرِفُ الْمَجْرُمُونَ بِسِيمَتِهِمْ فَيُؤْخَذُ

بِالتَّرَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا

الْمَجْرُمُونَ ﴿٤٣﴾

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آِنٍ ﴿٤٤﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

ذَوَاتًا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

فِيهَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

1. చూడండి, 96:15-16.

2. చూడండి, 32:17 స్వర్గంలో ఉన్న భోగభాగ్యాలు ఎవ్వరూ ఊహించలేరు.

3. ఒక సెలయేరు పేరు తనీమ్, మరొక దానిపేరు సల్సబీల్.

51. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

52. ఆ రెండింటిలో ప్రతి ఫలం జోడుగా (రెండు రకాలుగా) ఉంటుంది.

53. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

54. వారు జరిపని అస్తరుగల పట్టు తివాచీల మీద ఆనుకొని కూర్చొని ఉంటారు. మరియు ఆ రెండు స్వర్గపనాల ఫలాలు దగ్గరగా అందుబాటులో ఉంటాయి.¹

55. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

56. అందులో తమ దృష్టిని ఎల్లప్పుడూ క్రిందికివంచిఉంచే నిర్మల కన్యలుంటారు. వారిని ఇంతకు పూర్వం ఏ మానవుడు గానీ, ఏ జిన్నాతుగానీ తాకిఉండడు.²

57. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

58. వారు కెంపు(మాణిక్య)లను మరియు పగడాలను పోలి ఉంటారు.

59. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

60. సత్కార్యానికి మంచి ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా ఉంటుందా?

61. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

فَيَايَآءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

فَيَايَآءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

مُتَّكِعِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَّيْنًا مِنْ
إِسْتَرْبِقٍ وَحَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾

فَيَايَآءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

فِيهِنَّ قَصِيرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ
إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾

فَيَايَآءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾

فَيَايَآءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا

الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾

فَيَايَآءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

1. చూడండి, 18:31.

2. చూడండి, 56:35-36, 38:52.

62. మరియు ఆ రెండే కాక ఇంకా రెండు స్వర్గవనాలు ఉంటాయి.

63. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

64. అవి దట్టంగా ముదురుపచ్చగా ఉంటాయి.

65. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

66. ఆ రెండు తోటలలో పొంగి ప్రవహించే రెండు చెలమలుంటాయి.

67. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

68. ఆ రెండింటిలో ఫలాలు, ఖర్జూరాలు మరియు దానిమ్మలు ఉంటాయి.

69. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

70. వాటిలో గుణవంతులు, సౌందర్య వతులైన స్త్రీలు ఉంటారు.

71. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

72. నిర్మలమైన, శీలవతులైన స్త్రీలు ('హూర్) డేరాలలో ఉంటారు.

73. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

74. ఆ స్త్రీలను ఇంతకుముందు ఏ మానవుడు కాని, ఏ జిన్నాతుకాని తాకి ఉండడు.

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾

فِي أَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

مُدَّهَامَتَّانٍ ﴿٦٤﴾

فِي أَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾

فِي أَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

فِيهِمَا فَنَكِهَةٌ مُّنْجَلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾

فِي أَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾

فِي أَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

فِي أَيِّ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

لَمْ يَطْمِئَنَّنَّ إِسٌّ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

﴿٧٤﴾

75. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

76. వారు అందమైన తివాచీల మీద ఆకుపచ్చని దిండ్లకు ఆనుకొని కూర్చొని ఉంటారు.

77. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు? ¹

78. మహిమాన్వితుడు మరియు పరమదాత ² అయిన నీ ప్రభువు పేరే సర్వశ్రేష్ఠమైనది. ³ (5/8)

﴿٧٥﴾ فَيَا أَيُّهَا آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

مُتَّكِعِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ

﴿٧٦﴾ وَعَبَقَرِيِّ حَسَانٍ

﴿٧٧﴾ فَيَا أَيُّهَا آلَاءُ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

بَبْرِكَ أَسْمَ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

﴿٧٨﴾

1. ఈ ఆయత్, ఈ సూరహ్ లో 31 సార్లు వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ సూరహ్ లో స్వర్గంలో ప్రసాదించబడే అన్ని రకాల సౌకర్యాలను, బోగభాగ్యాలను వివరించిన తరువాత ఈ ప్రశ్న వేశాడు. అంతే కాక సరక శిక్ష తరువాత కూడా ఈ ప్రశ్న వేశాడు. అంటే మీరు దాని నుండి ఎందుకు తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించరు? అని అర్థం. రెండవది: ఏమిటంటే, జిన్నాతులు కూడా మానవులవలే బుద్ధి మరియు మంచి చెడును అర్థం చేసుకునే విచక్షణాశక్తి కలిగిఉన్నారు. కావున వారు కూడా ఏక దైవారాధన చేయటానికి ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. సర్వసృష్టిలో కేవలం ఈ రెండురకాల జీవులు మాత్రమే - బుద్ధి మరియు విచక్షణాశక్తి ప్రసాదించబడటం వల్ల - పరీక్షకు గురిచేయబడ్డారు. అందులో నెగ్గిన వారికి స్వర్గం మరియు నెగ్గని వారికి సరకం. మూడవది: అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన సుఖసంతోషాలను అనుభవించటం ముస్తహాబ్. ఈ ఆయత్ మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పే నాలుగవ ఉద్దేశ్యం: అల్లాహ్ కు అవిధేయులై ఉండటం నుండి ఆపటం. ఎందుకంటే ఆయనే (సు.తా.) ఈ అనుగ్రహాలన్నింటినీ ప్రసాదించాడు. కావున దైవప్రవక్త ('స'అస) దీనికి జవాబుగా అన్నారు: 'ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ యొక్క ఏ అనుగ్రహాన్ని కూడా నిరాకరించడంలేదు, సర్వస్వోత్తరాలకు అర్హుడవు నీవే!' (తిర్మిజీ - అల్బానీ ప్రమాణికం).

2. చూడండి, 55:27 వ్యాఖ్యానం 2.

3. తబారక, బరకతున్: అంటే ఎల్లప్పుడు శాశ్వతంగా ఉండే మేలు. ఆయన దగ్గర ఎల్లప్పుడు మేలే ఉంది. కొందరు దీని అర్థం, ఎంతో శుభదాయకమైనది, సర్వశ్రేష్ఠమైనది అని అన్నారు. ఆయన పేరే ఇంత శ్రేష్ఠమైనదైతే ఆయన స్వయంగా ఎంత గొప్పవాడు, మహిమగల వాడు మరియు శుభాలను ప్రసాదించేవాడు కాగలడు!

56. సూరహ్ అల్-వాఖి'అహ్

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

అల్-వాఖి'అహ్ : రానున్న సంఘటన. ఇది సంపదల సూరహ్ అని ప్రఖ్యాతి చెందింది. “దీనిని ప్రతిరోజూ రాత్రి చదివేవాడు ఎన్నడూ పస్తులుండడు.” కాని ఈ ప్రవచనం, ప్రమాణీకమైనది కాదు. (అల్బానీ). దీని పేరు మొదటి ఆయత్లో ఉంది. ఈ సమూహంలో ఇది 7వది, చివరిది. ఈ సూరాహ్ లన్నీ దివ్యజ్ఞానం మరియు పరలోక జీవితాన్ని గురించి చర్చించాయి. ఈ సూరహ్ మక్కా మొదటి కాలానికి చెందింది. పునరుత్థానం గురించి ఇందు వివరాలున్నాయి. ఇందులో 96 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆ అనివార్య సంఘటన
సంభవించినపుడు,¹

2. అది సంభవించటంలో ఎలాంటి
సందేహం (అసత్యం) లేదు.

3. అది కొందరిని హీనపరుస్తుంది,
మరికొందరిని పైకెత్తుతుంది.²

4. భూమి తీవ్రకంపనంతో కంపించి
నప్పుడు;

5. మరియు పర్వతాలు పొడిగా
మార్చబడినప్పుడు;

6. అప్పుడు వాటి దుమ్ము
నలువైపులా నిండిపోయినపుడు;

7. మరియు మీరు మూడు వర్గాలుగా
విభజింపబడతారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ١

لَيْسَ لَوْعِنَهَا كَاذِبَةٌ ٢

خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ٣

إِذَا رَجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ٤

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ٥

فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ٦

وَكُنْتُمْ أَرْوَاجًا مُتَلَفَةً ٧

1. అనివార్య సంఘటన అంటే, అంతిమ ఘడియ, పునరుత్థాన దినం.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను అనుసరించిన వారు పైకెత్తబడతారు. వాటిని తిరస్కరించినవారు హీనపరచబడతారు.

8. ఇక కుడిపక్షం వారు, ఆ కుడిపక్షము వారు ఎంత (అదృష్టవంతులు)!¹

9. మరికొందరు వామపక్షం వారుంటారు,² ఆ వామపక్షపు వారు ఎంత (దౌర్భాగ్యులు)!

10. మరియు (ఇహలోకంలో విశ్వాసంలో) ముందున్న వారు (స్వర్గంలో కూడా) ముందుంటారు.

11. అలాంటి వారు (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని పొందుతారు.

12. వారు సర్వసుఖాలు గల స్వర్గవనాలలో ఉంటారు.

13. మొదటి తరాలవారిలో నుండి చాలామంది;

14. మరియు తరువాత తరాలవారిలో నుండి కొంతమంది.

15. (బంగారు) జలతారు అల్లిన ఆసనాల మీద;

16. ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా, వాటి మీద దిండ్లకు ఆనుకొని కూర్చొని ఉంటారు.³

17. వారిచుట్టు ప్రక్కలలోచిరంజీవులైన (నిత్య బాల్యం) గల బాలురు (సేవకులు) తిరుగుతూ ఉంటారు.

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

8

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ

9

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ

10

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ

11

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ

12

ثُلَّةٌ مِنَ الْأُولَىٰ

13

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ

14

عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ

15

مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ

16

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ

17

1. కుడిపక్షం వారంటే తమ కర్మపత్రాలు కుడిచేతిలో ఇవ్వబడేవారు. అంటే స్వర్గానికి అర్హులైనవారు. చూడండి, 74:39.

2. వామ (ఎడమ) పక్షంవారు అంటే తమ కర్మపత్రాలు ఎడమచేతిలో ఇవ్వబడిన వారు. అంటే సరకానికి అర్హులైనవారు. చూడండి, 90:19.

3. చూడండి, 15:47.

18. (మధువు) ప్రవహించే చెలమల నుండి నింపిన పాత్రలు, గిన్నెలు మరియు కప్పులతో!

19. దాని వలన వారికి తలనొప్పి గానీ లేక మత్తు గానీ కలుగదు.

20. మరియు వారు కోరే పండ్లూ, ఫలాలు ఉంటాయి.

21. మరియు వారు ఇష్టపడే పక్షుల మాంసం.¹

22. మరియు అందమైన కన్నులు గల సుందరాంగులు ('హూర్');

23. దాచబడిన ముత్యాలవలే!

24. ఇదంతా వారు చేస్తూ ఉండిన వాటికి (సత్కార్యాలకు) ప్రతిఫలంగా!

25. అందులో వారు వ్యర్థమైన మాటలు గానీ, పాప విషయాలు గానీ వినరు.²

26. "శాంతి (సలాం) శాంతి (సలాం)!" అనే మాటలు తప్ప!³

27. మరియు కుడిపక్షం వారు, ఆ కుడిపక్షము వారు ఎంత (అదృష్టవంతులు)!

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿١٨﴾

لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُزْفُونَ ﴿١٩﴾

وَفَنَكِهِمْ مِمَّا يَتَحَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

وَحُورٍ عِينٍ ﴿٢٢﴾

كَأَمْثَلِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِيهَا ﴿٢٥﴾

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

﴿٢٧﴾

1. 'నేను నా సద్యర్తనులైన దాసుల కొరకు సిద్ధపరచి ఉంచినదాన్ని ఇంతవరకూ ఏ కన్నూ చూడలేదు, ఏ చెవీ వినలేదు మరియు ఏ మానవ హృదయం (మనస్సు) కూడా ఊహించలేదు.' (బు'ఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ - అబూహురైరెహ్ కథనం, ఇంకా చూడండి, 32:17).

2. ప్రాపంచిక జీవితంలో పోట్లాటలు, ఏవగింపులు, అసహ్యాలు స్వంత అన్నదమ్ముల మధ్య కూడా తప్పవు. కాని స్వర్గవాసుల మధ్య ఇటువంటి వ్యర్థపు మాటలు ఎన్నడూ జరుగవు.

3. చూడండి, 19:62.

28. వారు ముళ్ళు లేని సిద్దర వృక్షాల మధ్య!¹

29. మరియు పండ్లగెలలతో నిండిన అరటి చెట్లు,

30. మరియు వ్యాపించి ఉన్న నీడలు,²

31. మరియు ఎల్లప్పుడు ప్రవహించే నీరు,

32. మరియు సమృద్ధిగా ఉన్న పండ్లు ఫలాలు,

33. ఎడతెగ కుండా మరియు అంతం కాకుండా (ఉండే వనాలలో);

34. మరియు ఎత్తైన ఆసనాల మీద (కూర్చొని ఉంటారు).

35. నిశ్చయంగా, మేము వారిని ప్రత్యేక సృష్టిగా సృష్టించాము;

36. మరియు వారిని (నిర్మలమైన) కన్యలుగా చేశాము;⁴

37. వారు ప్రేమించే వారుగానూ, సమ వయస్సుగల వారుగానూ (ఉంటారు);⁵

38. కుడి పక్షం వారి కొరకు.

39. అందులో చాలా మంది మొదటి తరాలకు చెందిన వారుంటారు;

٣٨ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ

٣٩ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ

٣٠ وَظِلِّ مَمْدُودٍ

٣١ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ

٣٢ وَفِكَهَةٍ كَثِيرَةٍ

٣٣ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

٣٤ وَفُرُشٍ مَّرْقُوعَةٍ

٣٥ إِنَّا أَنشَأْنَهُنَّ إِنشَاءً

٣٦ فَعَلَّعْنَهُنَّ أَجَارًا

٣٧ عَرَبًا أترَابًا

٣٨ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ

٣٩ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولِينَ

1. చూడండి, 53:14.

2. చూడండి, 4:57.

3. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు: 'పురుషిన్' - శబ్దానికి, భార్యలు అని అర్థమిచ్చారు. మరియు 'మర్ఫూ'అతిన్' అంటే మంచి, పెద్ద స్థానాలు గలవారు అని.

4. సద్యర్తనులైన స్త్రీలు చనిపోయినప్పుడు ఎంత వృద్ధులుగా ఉన్నా, పునరుత్థాన దినమున యవ్వన కన్యలుగా లేపబడతారు. వారు నిత్యం యవ్వన స్థితిలోనే ఉంటారు.

5. చూడండి, 38:52 మరియు 78:33.

40. మరియు తరువాత తరాల వారిలో నుండి కూడా చాలా మంది ఉంటారు.

وَتِلْكَ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾

41. ఇక వామ (ఎడమ) పక్షం వారు; ఆ వామ పక్షం వారు ఎంత (దౌర్భాగ్యులు)?

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ

﴿٤١﴾

42. వారు దహించే నరకాగ్నిలో మరియు సలసల కాగే నీటిలో;

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾

43. మరియు నల్లటి పొగ ఛాయలో (ఉంటారు).

وَوَظَلٍ مِّنْ يَّحْمُومٍ ﴿٤٣﴾

44. అది చల్లగానూ ఉండదు మరియు ఓదార్చేదిగానూ ఉండదు;

لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾

45. నిశ్చయంగా వారు ఇంతకు ముందు చాలా భోగభాగ్యాలలో పడి ఉండేవారు;

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾

46. మరియు వారు మూర్ఖపు పట్టుతో ఘోరమైన పాపాలలో పడి ఉండేవారు;

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحَنِثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾

47. మరియు వారు ఇలా అనేవారు: 'ఏమీ? మేము మరణించి, మట్టిగా మరియు ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా మరల బ్రతికించి లేపబడతామా?'

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيُّدَا مِتْنَا وَكُنَّا

رُبَابًا وَعِظْمًا ءَأَنَا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾

48. "మరియు పూర్వీకులైన మా తాత ముత్తాతలు కూడానా?"

أَوْءَابَاؤُنَا وَالْأَوْلُونَ ﴿٤٨﴾

49. వారితో ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, పూర్వీకులు మరియు తరువాత వారు కూడాను!

قُلْ إِنَّتِ الْوَالِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. "వారందరూ ఆ నిర్ణీతరోజు, ఆ సమయమున సమావేశపరచబడతారు.

لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

﴿٥٠﴾

51. " ఇక నిశ్చయంగా మార్గ భ్రష్టులైన ఓ అసత్యవాదులారా!

ثُمَّ إِنَّكُمْ مِنْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

52. “మీరు జబ్బూమ్ చెట్టు (ఫలాల)ను తింటారు.¹

53. “దానితో కడుపులు నింపుకుంటారు.

54. “తరువాత, దాని మీద సలసల కాగే నీరు త్రాగుతారు.

55. “వాస్తవానికి మీరు దానిని దప్పిక గొన్న ఒంటలవలే త్రాగుతారు.”

56. తీర్పుదినం నాడు (ఈ వామ పక్షం) వారికి లభించే ఆతిథ్యం ఇదే!

57. మిమ్మల్ని మేమే సృష్టించాము; అయితే మీరెందుకు ఇది సత్యమని నమ్మరు?

58. ఏమీ? మీరెప్పుడైనా, మీరు విసర్జించే వీర్యబిందువును గమనించారా?

59. ఏమీ? మీరా, దానిని సృష్టించే వారు? లేక మేమూ దాని సృష్టికర్తలము?

60. మేమే మీ కోసం మరణం నిర్ణయించాం మరియు మమ్మల్ని అధిగమించేది ఏదీ లేదు;

61. మీ రూపాలను మార్చివేసి మీరు ఎరుగని (ఇతర రూపంలో) మిమ్మల్ని సృష్టించటం నుండి.

62. మరియు వాస్తవానికి మీ మొదటి సృష్టిని గురించి మీరు తెలుసుకున్నారు, అయితే మీరెందుకు గుణపాఠం నేర్చుకోరు?

٥٢ لَاكُلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُؤْمِرٍ

٥٣ فَمَا لَتُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

٥٤ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ

٥٥ فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهَامِيمِ

٥٦ هَذَا نَزَّلْنَاهُمْ يَوْمَ الدِّينِ

٥٧ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تَصَدَّقُونَ

٥٨ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَمْنُونَ

٥٩ أَمْ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ

٥٩

٦٠ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ

بِمَسْبُوقِينَ

٦١ عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ

فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ

٦٢ وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ النَّشَأَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا

تَذَكَّرُونَ

63. మీరు నాటే, విత్తనాలను గురించి, మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా?

64. మీరా వాటిని పండించేది? లేక మేమా వాటిని పండించేవారము?

65. మేము తలచుకుంటే, దానిని పొట్టుగా మార్చివేయగలము, అప్పుడు మీరు ఆశ్చర్యంలో పడిపోతారు.

66. (మీరు అనే వారు): “నిశ్చయంగా, మేము పాడైపోయాము!

67. “కాదుకాదు, మేము దరిద్రుల మయ్యాము!” అని.

68. ఏమీ? మీరు ఎప్పుడైనా మీరు త్రాగే నీటిని గురించి ఆలోచించారా?

69. మీరా దానిని మేఘాల నుండి కురిపించే వారు? లేక మేమా దానిని కురిపించే వారము?

70. మేము తలచుకుంటే దానిని ఎంతో ఉప్పుగా ఉండేలా చేసేవారము! అయినా మీరెందుకు కృతజ్ఞత చూపరు?

71. మీరు రాజేసే అగ్నిని గమనించారా?

72. దాని వృక్షాన్ని పుట్టించినవారు మీరా? లేక దానిని ఉత్పత్తి చేసినది మేమా?¹

73. మేము దానిని (నరకాగ్నిని), గుర్తు చేసేదిగా మరియు ప్రయాణీకులకు (అవసరం గలవారికి) ప్రయోజనకారిగా చేశాము.²

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾

ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُٗٓ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ

تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَرَأَيْتُمْ يَتْرُكُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ

الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ أَمْجَاجًا فَلَوْلَا

تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

أَفَرَأَيْتُمْ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾

ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَهَا أَمْ نَحْنُ

الْمُنشِئُونَ ﴿٧٢﴾

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَلَعًا لِلْمُؤْمِنِينَ

﴿٧٣﴾

1. అంటే అన్ని రకాల ఇంధనం, బొగ్గు, పెట్రోలు, మొదలైనవి చెట్ల నుంచే వస్తాయని.

2. 'హదీస్'లో మూడు వస్తువుల నుండి ఎవ్వరినీ ఆపకూడదని ఉంది: అవి నీరు, ఆహారం మరియు అగ్ని. (అబూ-దావూద్, సునన్ ఇబ్నె-మాజూ - ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

74. కావున సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు నామాన్ని స్తుతించు. (3/4)

75. * ఇక నేను నక్షత్రాల స్థానాల (కక్ష్యల) సాక్షిగా చెబుతున్నాను.

76. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు గమనించగలిగితే, ఈ శపథం ఎంతో గొప్పది!

77. నిశ్చయంగా ఈ ఖుర్ఆన్ దివ్యమైనది.

78. సురక్షితమైన¹ గ్రంథంలో ఉన్నది.

79. దానిని² పరిశుద్ధులు తప్ప మరెవ్వరూ తాకలేరు.

80. ఇది సర్వలోకాల ప్రభువు తరఫు నుండి అవతరింపజేయబడింది.

81. ఏమీ? మీరు ఈ సందేశాన్ని³ తేలికగా తీసుకుంటున్నారా?

82. మరియు (అల్లాహ్) మీకు ప్రసాదిస్తున్న జీవనోపాధికి (కృతజ్ఞతలు) చూపక, వాస్తవానికి ఆయనను మీరు తిరస్కరిస్తున్నారా?⁴

﴿٧٤﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

﴿٧٥﴾ * فَلَا أَقْسِمُ بِمَوْجِعِ النُّجُومِ

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ

﴿٧٦﴾

﴿٧٧﴾ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ

﴿٧٨﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ

﴿٧٩﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْأَمْطَهُرُونَ

﴿٨٠﴾ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

﴿٨١﴾ أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ

﴿٨٢﴾

1. అంటే లా'హా మ'హ్‌ఘా''జ్లో.

2. దానిని అంటే లా'హా మ'హ్‌ఘా''జ్ మరియు పరిశుద్ధులు అంటే దైవదూతలు, అని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరు దానిని - అంటే - ఖుర్ఆన్, అని అంటారు. దానిని ఆకాశంనుండి అవతరింపజేస్తున్న వారు కేవలం దైవదూతలే! సత్యతిరస్కారులు అపోహలు లేపినట్లు, షైతానులు కాదు. ఎందుకంటే వారు దానిని తాకలేరు. చూడండి, 85:21-22.

3. సందేశమంటే ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ అని హదీస్‌లో పేర్కొనబడింది.

4. పైది ఇబ్నె-కసీ'ర్ తాత్పర్యం. ము'హమ్మద్ జూనాగఢి గారి తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఉంది: 'మరియు మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండటమే మీ జీవనోపాధిగా చేసుకుంటున్నారా?'

83. అయితే (చనిపోయే వాడి) ప్రాణం గొంతులోనికి వచ్చినపుడు, మీరెందుకు (ఆపలేరు)?

84. మరియు అప్పుడు మీరు (ఏమీ చేయలేక) చూస్తూ ఉండిపోతారు.

85. మరియు అప్పుడు, మేము అతనికి మీ కంటే చాలా దగ్గరలో ఉంటాము, కాని మీరు చూడలేకపోతారు.¹

86. ఒకవేళ మీరు ఎవరి అదుపాజ్జలో (ఆధీనంలో) లేరనుకుంటే,

87. మీరు సత్యవంతులే అయితే దానిని (ఆ ప్రాణాన్ని) ఎందుకు తిరిగి రప్పించుకోలేరు?

88. కాని అతడు (మరణించే వాడు), (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని పొందినవాడైతే!²

89. అతని కొరకు సుఖసంతోషాలు మరియు తృప్తి మరియు పరమానంద కరమైన స్వర్గవనం ఉంటాయి.

90. మరియు ఎవడైతే కుడిపక్షం వారికి చెందిన వాడో!³

91. అతనితో: “నీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)! నీవు కుడిపక్షంవారిలో చేరావు.” (అని అనబడుతుంది).

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٣﴾

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ عَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ ﴿٨٨﴾

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾

فَسَلَامٌ لَكَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾

1. ఇక్కడ కొందరు అల్లాహ్(సు.తా.) తన జ్ఞానంతో మీ దగ్గరలో ఉన్నాడనీ, మరికొందరు ఇక్కడ దాని భావం ప్రాణం తీసే దైవదూతలనీ వ్యాఖ్యానించారు.

2. సూరహ్ మొదట్లో పేర్కొన్న మూడు రకాల వారిలో మీరు మొదటి రకానికి చెందినవారు.

3. మీరు రెండవ రకానికి చెందిన వారు.

92. మరియు ఎవడైతే, అసత్యవాదులు, మార్గభ్రష్టులైన వారిలో చేరుతాడో!¹

93. అతని ఆతిథ్యానికి సలసల కాగే నీరు ఉంటుంది.

94. మరియు భగభగమండే నరకాగ్ని ఉంటుంది.

95. నిశ్చయంగా, ఇది రూఢిఅయిన నమ్మదగిన సత్యం!

96. కావున సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు పేరును స్తుతించు.²

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمَكْذِبِينَ

الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾

فَنَزَّلُ مِنَ جَمِيمٍ ﴿٩٣﴾

وَتَصَلِيَةٌ جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

1. వీరు మూడవరకానికి చెందినవారు. వీరు అస్'హబ్ అల్ ముష్ అమ అని, ఈ సూరహ్ మొదట్లో పేర్కొనబడ్డారు.

2. 'హదీస్'లో వచ్చింది: రెండు పదాలు అల్లాహ్(సు.తా.)కు ఎంతో ప్రీయమైనవి. ఉచ్చరించటానికి సులభమైనవి మరియు ప్రతిఫలం రీత్యా బరువైనవి. "సుబ్ హా నల్లాహి వ బి'హమ్ ది హీ, సుబ్ హా నల్లాహిల్ 'అ'జీమ్!" ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హీ'హ్ ముస్లిం).

57. సూరహ్ అల్-హదీద్

سُورَةُ الْحَدِيدِ

ఈ సూరాహ్ 8వ హిజ్రీ ప్రాంతంలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 29 ఆయతులు ఉన్నాయి. అల్-హదీదు అంటే ఇసుము. దీనిపేరు 25వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇంతవరకు దాదాపు 9/10వంతులు ఖుర్ఆన్ పూర్తి అయ్యింది. మిగిలిన 1/10 భాగాన్ని 2భాగాలలో విభజించవచ్చు. మొదటి దానిలో 10 సూరాహ్ లు ఉన్నాయి, 57-66వరకు. ఇవన్నీ మదీనాలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. ప్రతి ఒక్కటి సాంఘిక జీవితపు ఒక విషయాన్ని వివరిస్తోంది. రెండవ భాగంలో 48 సూరాహ్ లు, 67-114 వరకు ఉన్నాయి. ఇవి చిన్నచిన్న మక్కా సూరాహ్ లు, కొన్ని తప్ప. ప్రతిఒక్కటి ధర్మ విషయాలను బోధిస్తోంది. ఈ సూరాహ్ విషయవిధేయతలను బోధిస్తోంది, అహంకారాన్ని ఖండిస్తోంది.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తం అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి.¹ మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వినోకవంతుడు.

2. ఆకాశాలపై మరియు భూమిపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయనే జీవిత మిచ్చేవాడు మరియు మరణమిచ్చేవాడు. మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

3. ఆయనే ప్రథమం మరియు ఆయనే అంతం² మరియు ఆయనే ప్రత్యక్షుడు మరియు ఆయనే పరోక్షుడు.³ మరియు

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي

وَيُمِيتُ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ

وَالْبَاطِنُ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

1. చూడండి, 17:44, 21:79.

2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'కాలం, అనేది మానవుని జ్ఞానపరిధికి మించినది, కాని దానిని అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించాడు.'

3. ప్రతి వస్తువు చివరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) వద్దకే చేరుతుంది. ఎందుకంటే ఆయన (సు.తా.) ప్రతిదానికి మూలం. ఆయన ప్రతిదానికి - మరే ఇతర దానికంటే - తన జ్ఞానపరంగా సమీపంలో ఉన్నాడు.

అల్-అవ్వలు: The First, ప్రథముడు, మొట్ట మొదటి వాడు, ఆద్యుడు, సర్వసృష్టిరాసుల సృష్టికి పూర్వమే ఉన్నవాడు.

ఆయనే ప్రతిదాని గురించి జ్ఞానం గలవాడు.

4. ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరు దినములలో (అయ్యామ్) సృష్టించిన వాడు, తరువాత ఆయన సింహాసనాన్ని (అర్ష్ను) అధిష్టించాడు.¹ భూమిలోకి పోయేది మరియు దానినుండి బయటికివచ్చేది మరియు ఆకాశంనుండి దిగేది మరియు దానిలోకి ఎక్కేది అంతా ఆయనకు తెలుసు.² మరియు మీరెక్కడున్నా ఆయన మీతో పాటు ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

5. ఆకాశాలపై మరియు భూమిపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే మరియు అన్ని వ్యవహారాలు (నిర్ణయానికై) అల్లాహ్ వైపునకే తీసుకు పోబడతాయి.

6. ఆయనే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు.³ మరియు ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగా తెలుసు.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ

عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ

وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ

وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا

كُنْتُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَىٰ

اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥﴾

يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ

النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ

الصُّدُورِ ﴿٦﴾

అల్-అఖరు: The Last, The End. అంతం, అంతిమ, కడపటి, చివరికి మిగిలే వాడు, సర్వసృష్టిరాసుల వినాశం తరువాతకూడా ఉండేవాడు.

అజ్-జాహిరు: The Ascendant or Predominant, over all things, The Outward. ప్రత్యక్షుడు, గోచరుడు, బాహ్యం.

అల్-బాతిను: He who knows the secret and hidden things. He who is veiled from the eyes and imaginations of created beings. పరోక్షుడు, అగోచరుడు, దృష్టికిగోచరించని, గోప్యమైన, మరగైనవాడు. ఇవి అల్లాహ్(సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

1. చూడండి, 7:54; 10:3, 32:4 మొదలైన వాటిలో ఈ వాక్యం ఉంది.

2. చూడండి, 34:2.

3. అంటే కొన్ని దినాలు రాత్రి పెద్దది పగలు చిన్నదిగా ఉంటాయి, మరికొన్ని దినాలు పగలు పెద్దది మరియు రాత్రి చిన్నదిగా ఉంటాయి.

7. అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించండి, ఆయన మిమ్మల్ని ఉత్తరాధికారులుగా జేసిన వాటి నుండి (దానంగా) ఖర్చుపెట్టండి.¹ మీలో ఎవరైతే విశ్వసించి తమ ధనాన్ని (దానముగా) ఖర్చుచేస్తారో, వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

8. మరియు మీకేమయింది? మీరు (వాస్తవానికి) విశ్వాసులే అయితే? మీరెందుకు అల్లాహ్ ను విశ్వసించరు? మరియు ప్రవక్త, మిమ్మల్ని మీ ప్రభువును విశ్వసించడని పిలుస్తున్నాడు మరియు వాస్తవానికి మీచేత ప్రమాణం కూడా చేయించుకున్నాడు.²

9. తన దాసుని(ముహమ్మద్)పై స్పష్టమైన (ఆయాత్) సూచనలు అవతరింపజేసేవాడు ఆయనే! అతను వాటి ద్వారా మిమ్మల్ని అంధకారం నుండి వెలుతురులోకి తీసుకురావటానికి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఎంతో కనికరించే వాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا
مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ
ءَامِنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ
يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ
مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

هُوَ الَّذِي يُزِيلُ عَلَى عَبْدِهِ ءَايَاتٍ
يَلْتَمِسُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

1. మానవుడు: 'నా సొమ్ము, నా సొమ్ము' అంటాడు. వాస్తవానికి, 1) నీవు తిని త్రాగి ఖర్చు చేసింది, 2) నీవు తొడిగి చించింది మరియు 3) నీవు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చు చేసింది మాత్రమే నీ సొమ్ము. వీటిని విడిచి మిగతాదంతా ఇతరులదే. (సహీహ్ ముస్లిం; ముస్నద్ అహ్మద్, 4/24).

2. చూడండి, 7:172 అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసుల చేత ఈ ప్రమాణం చేయించాడు.

10. మరియు మీకేమయింది? మీరెందుకు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టడం లేదు? ఆకాశాలు మరియు భూమి యొక్క వారసత్వం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. (మక్కా) విజయానికి ముందు (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టిన వారితో మరియు పోరాడిన వారితో, (మక్కా విజయం తరువాత పోరాడిన వారు మరియు ఖర్చుపెట్టిన వారు) సమానులు కాజాలరు! అలాంటి వారి స్థానం (విజయం తరువాత అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టిన మరియు పోరాడిన వారికంటే గొప్పది. కాని వారందరికీ అల్లాహ్ ఉత్తమమైన (ప్రతిఫల) వాగ్దానం చేశాడు.² మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

11. అల్లాహ్ కు ఉత్తమమైన అప్పు ఇచ్చేవాడు ఎవడు? ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు హెచ్చించి తిరిగి అతనికి ఇస్తాడు³ మరియు అతనికి శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం (స్వర్గం) ఉంటుంది.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ
مِيرَاتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي
مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلٌ
أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ
أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَتَلُوا وَكَلًّا
وَعَدَّ اللَّهُ الْحَسَنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُرِضُ اللَّهُ قَرْضًا
حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ، وَلَهُ أَجْرٌ
كَرِيمٌ ﴿١١﴾

1. చూడండి, 15:23.

2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "మీరు నా అనుచరు (ర'ది. అన్ముమ్)లను ఎవ్వరిని నిందించకండి. ఎవరిచేతిలో నా ప్రాణముందో ఆయన (సు.తా.) ప్రమాణం-మీలో ఎవడైనా ఉ'హుద్ పర్యవేక్షణ బంగారాన్ని అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేసినా, అది నా సహచరుడు ('స'హబి) ఖర్చుచేసిన ఒక్క 'ముద్ లేక సగం 'ముద్'తో సమానం కాజాలదు." ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

3. ఇటువంటి వాక్యం కోసం చూడండి, 2:245 అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మంచి అప్పు ఇవ్వడం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేయటం లేక దానం చేయటం. మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేసేది, అతనికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహించి ప్రసాదించినవే! అయినా అల్లాహ్ (సు.తా.) దానిని అప్పుగా పేర్కొనటం కేవలం ఆయన అనుగ్రహం మరియు కనికరం. అల్లాహ్ (సు.తా.) దానికి అదే విధంగా ప్రతిఫలమొసంగుతాడు, ఏవిధంగానైతే అప్పుతీర్చడం విధిగా చేయబడిందో!

12. ఆ దినమున నీవు విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను చూస్తే, వారి వెలుగు, వారి ముందునుండి మరియు వారి కుడివైపు నుండి పరిగెత్తుతూ ఉంటుంది. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఈ రోజు మీకు క్రింద సెలయేర్లు ప్రవహించే స్వర్గపనాల శుభవార్త ఇవ్వబడుతోంది, మీరందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు! ఇదే ఆ గొప్ప విజయం.”²

13. ఆ రోజు కపటవిశ్వాసులైన పురుషులు మరియు కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీలు విశ్వాసులతో ఇలా అంటారు:³ “మీరు మా కొరకు కొంచెం వేచి ఉండండి; మేము మీ వెలుగునుండి కొంచెం తీసుకుంటాము.”⁴ వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు వెనుకకు మరలిపోండి; తరువాత వెలుగు కొరకు వెదకండి!” అప్పుడు వారి మధ్య ఒకగోడ నిలబెట్టబడుతుంది. దానికి ఒక ద్వారముంటుంది; దాని లోపలివైపు కారుణ్యముంటుంది⁵ మరియు దాని బయటవైపు శిక్ష ఉంటుంది.⁶

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
بُشْرَانِكُمْ يَوْمَ جَنَّتٍ تَجْرَى مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْظَرُونَا نَقَسِ مِنْ
تُورِكُمْ قِيلَ أَرْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا
نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ
بَاطِنَةٌ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرَةٌ مِنْ
قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾

1. ఈ విషయం పుల్సరాత్ పై జరుగుతుంది. ఈ జ్యోతి వారి సత్కార్యాల ఫలితం. దానివల్ల వారు సులభంగా స్వర్గపు త్రోవను ముగించుకుంటారు. ఇబ్నె-కసీర్ లో మరియు ఇబ్నె-జిరీల్ లో ‘వ బి అయ్-మానిహిమ్, ను ఇలాబోధించారు: ‘వారి కుడిచేతులలో వారికర్మ పత్రాలుంటాయి.’

2. ఈ పలుకులు వారి స్వాగతంకొరకు వేచిఉండే దైవదూతలు పలుకుతారు.

3. చూడండి, 29:11.

4. కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీపురుషులు కొంతదూరం విశ్వాసుల వెలుగులో నడిచిన తరువాత, అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిపై చీకటిని విధిస్తాడు. అప్పుడు వారు అలా పలుకుతారు.

5. అంటే స్వర్గం.

6. అంటే నరకం.

14. (బయట నున్న కపటవిశ్వాసులు) ఇలా అరుస్తారు: “ఏమీ? మేము మీతో పాటు ఉండేవాళ్ళం కాదా?” (విశ్వాసులు) ఇలా జవాబిస్తారు: “ఎందుకు ఉండలేదు? కానీ వాస్తవానికి మిమ్మల్ని మీరు స్వయంగా పరీక్షకు గురిచేసుకున్నారు. మీరు మా (నాశనం కోసం) వేచి ఉన్నారు మరియు మీరు (పునరుత్థానాన్ని) సందేహిస్తూ ఉన్నారు మరియు మీ తుచ్చమైన కోరికలు మిమ్మల్ని మోసపుచ్చాయి. చివరకు అల్లాహ్ నిర్ణయం వచ్చింది. మరియు ఆ మోసగాడు (షైతాన్) మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోసపుచ్చాడు.¹

15. కావున ఈ రోజు మీ నుండి ఏ విధమైన పరిహారం తీసుకోబడదు మరియు సత్యతిరస్కారుల నుండి కూడా తీసుకోబడదు. మీ నివాసం నరకమే, అదే మీ ఆశ్రయం.² ఎంతచెడ్డ గమ్యస్థానం!” (7/8)

16. * ఏమీ? విశ్వాసుల హృదయాలు అల్లాహ్ ప్రస్తావనతో కృంగిపోయి, ఆయన అవతరింపజేసిన సత్యానికి విధేయులరమ్యే సమయం ఇంకా రాలేదా? పూర్వగ్రంథ ప్రజల్లాగా వారుకూడా మారిపోకూడదు; ఎందుకంటే చాలాకాలం గడిచిపోయి నందుకు వారి హృదయాలు కఠినమై పోయాయి. మరియు వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.³

يُنَادُوهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ
وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ
وَأَرْبَبْتُمْ وَعَرَّزْتُمْ أَلَا مَا فِي حَتَّىٰ
جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَزَّزْكُم بِاللَّهِ الْعَزُورُ

14

فَالْيَوْمَ لَا يُؤَخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مَا أَوْثَقْتُمُ النَّارَ هِيَ
مَوْلَانَكُمْ وَيَسَّ الْمَصِيدُ

15

❖ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنْ
الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ
الْأَمَدُ فَفَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكثيرٌ مِنْهُمْ

فَلَيْسِقُونَ

1. చూడండి, 31:33.

2. మూలా: కార్యకర్త, యజమాని, సంరక్షకుడు, కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించేవాడు స్నేహితుడు, సహచరుడు, ఎల్లప్పుడు తోడుగా ఉండేవాడు. ఇక్కడ నరకపు కర్తవ్యం శిక్ష విధించటమే కదా!

3. చూడండి, 5:13.

17. బాగా తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా అల్లాహ్, భూమి చనిపోయిన తరువాత, దానికి మళ్ళీ జీవంపోస్తాడు. వాస్తవానికి మేము ఈ సూచనలను మీకు స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాము, బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారని.

18. నిశ్చయంగా, విధిదానం (జకాత్) చేసే పురుషులు మరియు విధిదానం చేసే స్త్రీలు మరియు అల్లాహ్ కు మంచి ఆప్పు ఇచ్చేవారికి, ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి (తిరిగి) ఇస్తాడు¹ మరియు వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

19. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించారో, అలాంటి వారే సత్యసంధులైన (విశ్వాసులు). మరియు వారే తమ ప్రభువువద్ద అమర వీరులు. వారికి వారి ప్రతిఫలం మరియు జ్యోతి లభిస్తాయి. కాని ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో మరియు మా ఆయతులను అబద్ధాలని అంటారో, అలాంటి వారు తప్పక భగభగ మండే నరకాగ్ని వాసులవుతారు.

20. బాగా తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా, ఇహలోక జీవితం, ఒక ఆట మరియు ఒక వినోదం మరియు ఒక శృంగారం మరియు మీరు పరస్పరం గొప్పలు చెప్పుకోవడం మరియు సంపద మరియు సంతానం విషయంలో అధికకృత పొందటానికి

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

إِنَّ الْمَصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاُمُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ

1. ఒకదానికి పది రెట్లు, ఐదువందల రెట్లు లేక అంతకంటే అధికంగా కూడా ఇస్తాడు. ఈ ఎక్కువ రెట్లపుణ్యం వారిమాలిన్యరహితం, అవశ్యకత మరియు ఖర్చుచేసిన చోటు మరియు కాలాన్ని బట్టి ఉంటాయి. ఏ విధంగానైతే ఇంతకు ముందు పేర్కొనబడిందో ఘట్ట మక్కాకు మొదట ఖర్చు చేసిన వారికి, దాని తరువాత ఖర్చుచేసిన వారికంటే ఎక్కువ పుణ్యముందని.

ప్రయత్నించడం మాత్రమే.¹ దాని దృష్టాంతం ఆ వర్షంవలే ఉంది: దాని (వర్షం) వల్ల పెరిగే పైరు రైతులకు ఆనందం కలిగిస్తుంది.² ఆ పిదప అది ఎండిపోయి పసుపుపచ్చగా మారిపోతుంది. ఆ పిదప అది పొట్టుగా మారిపోతుంది. కాని పరలోక జీవితంలో మాత్రం (దుష్టులకు) బాధాకరమైన శిక్ష మరియు (సత్పురుషులకు) అల్లాహ్ నుండి క్షమాపణ మరియు ఆయన ప్రసన్నత ఉంటాయి. కావున ఇహలోకజీవితం కేవలం మోసగించే బోగభాగ్యాలు మాత్రమే.

21. మీ ప్రభువు క్షమాపణ వైపునకు మరియు ఆకాశం మరియు భూమి యొక్క వైశాల్యమంతటి విశాలమైన స్వర్గం వైపునకు పరుగెత్తండి. అది అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించే వారికొరకు సిద్ధపరచబడి ఉంది. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన తానుకోరిన వారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

22. భూమి మీద గానీ లేదా స్వయంగా మీ మీద గానీ విరుచుకుపడే ఏ ఆపద అయినా సరే! మేము దానిని సంభవింపజేయక ముందే గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.³

كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ
نَبَأُهُ، ثُمَّ يَسِيحُ فَرَأَيْتَهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَكُونُ حُطَمًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعٌ

الْعُرُورِ ﴿٢٠﴾

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ
عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ

وَرُسُلِهِ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن

يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا

فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن

قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ

يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

1. చూడండి, 38:27 మరియు 23:115.

2. అల్-కుఫ్ఫారు: అంటే ఇక్కడ రైతు అనే అర్థంలో వాడబడింది. అంటే దాచేవాడు, రైతు భూమిలో విత్తనాలను దాచుతాడు. అదేవిధంగా సత్యతిరస్కారుల హృదయాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు అంతిమదినపు తిరస్కారం దాగి ఉంటుంది.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) కు జరిగిందీ, జరగబోయేదీ అన్ని విషయాల జ్ఞానముంది. కాబట్టి ఆయన సృష్టిని ఆరంభించకముందే అంతా ఒకగ్రంథంలో వ్రాసిపెట్టాడు. అదే ఖుద్/తఖ్ఖీర్, (స.ముస్లిం).

23. ఇదంతా మీరు పోయినదానికి నిరాశ చెందకూడదని మరియు మీకు ఇచ్చినదానికి సంతోషంతో ఉప్పొంగిపోరాదని.¹ మరియు అల్లాహ్ బడాయాలు చెప్పుకునే వారూ, గర్వించే వారూ అంటే ఇష్టపడడు.

24. ఎవరైతే స్వయంగా లోభత్వం చూపుతూ² ఇతరులను కూడా లోభత్వానికి పురికొలుపుతారో మరియు ఎవడైతే (సత్యం నుండి) వెనుదిరుగుతాడో వాడు (తెలుసుకోవాలి), నిశ్చయంగా అల్లాహ్ స్వయం సమ్మృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడని!

25. వాస్తవానికి, మేము మా సందేశహారులను స్పష్టమైన సూచనలనిచ్చి పంపాము మరియు వారితో బాటు గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. మరియు మానవులు న్యాయశీలురుగా మెలగటానికి త్రాసును కూడా పంపాము³ మరియు ఇసుమును కూడా ప్రసాదించాము. అందులో గొప్పశక్తి ఉంది మరియు మానవులకు ఎన్నో ప్రయోజనాలున్నాయి.⁴ మరియు (ఇదంతా) అల్లాహ్ అగోచరుడైన తనకు మరియు తన ప్రవక్తలకు ఎవడు సహాయకుడవుతాడో తెలుసుకోవటానికి చేశాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా బలశాలి, సర్వ శక్తిమంతుడు.

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۗ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مِنْ بَصْرِهِ ۗ وَرُسُلَهُ ۗ بِالْعِيبِ ۗ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

1. మూమిన్ బాధ కలిగినప్పుడు సహనం వహిస్తాడు మరియు సంతోషం కలిగినప్పుడు అల్లాహ్(సు.తా.)కు కృతజ్ఞుడవుతాడు. ఎందుకంటే అతను అది తన శ్రమ కాదు అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క అనుగ్రహమని నమ్ముతాడు.
2. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేయటంలో లోభత్వం. చూడండి, 4:36-37.
3. మీ'జాన్: అంటే త్రాసు - ఇక్కడ న్యాయం అని అర్థం.
4. ఇసుమువల్ల ఎన్నో ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. ఇది భూమిలో విస్తారంగా దొరుకుతుంది.

26. మరియు వాస్తవంగా మేము నూహాను మరియు ఇబ్రాహీమ్ ను పంపాము. మరియు వారిద్దరి సంతానంలో ప్రవక్తపదవిని మరియు గ్రంథాన్ని ఉంచాము. కాని వారి సంతతిలో కొందరు మార్గదర్శకత్వం మీద ఉన్నారు, కాని వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.

27. ఆ తరువాత చాలామంది ప్రవక్తలను మేము వారి తరువాత పంపాము. మరియు మర్యమ్ కుమారుడు ఈసాను కూడా పంపాము మరియు అతనికి ఇంజీల్ ను ప్రసాదించాము. మరియు అతనిని అనుసరించేవారి హృదయాలలో మేము జాలిని, కరుణను కలిగించాము, కాని సన్యాసాన్ని¹ వారే స్వయంగా కల్పించుకున్నారు. మేము దానిని వారిపై విధించలేదు, కాని అల్లాహ్ ప్రసన్నతను పొందగోరి వారే దానిని విధించుకున్నారు, కాని వారు దానిని పాటించవలసిన విధంగా నిజాయితీతో పాటించలేదు. కావున వారిలో విశ్వసించినవారికి వారి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాము. కాని వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ

وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ

وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا

وَقَفَّيْنَا بِعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ

وَأَتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي

قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً

وَرَحْمَةً وَرَهَابِنَاءَ اتَّبَعُوهَا مَا

كُنِبَتْهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ

رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ

رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا

مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ

فَلَسِقُونَ ﴿٢٧﴾

1. కఠోరమైన సన్యాసాన్ని వారే (క్రైస్తవులే) తమపై తాము విధించుకున్నారు. వారు ప్రాపంచిక జీవితానికి విలువ ఇవ్వలేదు. దీనిని ఖుర్ఆన్ ఖండిస్తుంది. చూడండి, 2:143. రఅఫత్ - అంటే జాలి, కనికరం, దయ. రుహాబానియ్యహ్ - అంటే త్యాగం, విడిచిపెట్టడం. అంటే ప్రాపంచిక విషయాలను త్యజించటం. అంటే సన్యాసత్వం స్వీకరించటం. ఇది వారే స్వయంగా కల్పించుకున్నారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) దీనిని విధించలేదు. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను సంతోషపరచాలని దీనిని అవలంబించారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను చూపిన మార్గంపై నడిచే వారితోనే సంతోషపడతాడు. దానిలో క్రొత్త విషయాలను పుట్టించి వాటిని అవలంబించే వారితో కాదు.

28. ఓ

విశ్వాసులారా!

అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి విశ్వసించండి, ఆయన (అల్లాహ్) మీకు రెట్టింపు కరుణను ప్రసాదిస్తాడు మరియు వెలుగును ప్రసాదిస్తాడు, మీరు అందులో నడుస్తారు మరియు ఆయన మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ఎంతో క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

29. అల్లాహ్ అనుగ్రహం మీద

తమకు ఎలాంటి అధికారం లేదని మరియు నిశ్చయంగా, అనుగ్రహం కేవలం అల్లాహ్ చేతిలో ఉందని మరియు ఆయన తాను కోరిన వారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడని, పూర్వ గ్రంథప్రజలు తెలుసుకోవాలి. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ

وَأَمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ

مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا

تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ

عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾

لَا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ

أَلَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ

اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ

يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

﴿٢٩﴾

58. సూరహ్ అల్-ముజాదిలహ్

سُورَةُ الْمُجَادَلَةِ

అల్-ముజాది(ద)లహ్: వాదించటం. ఈ 10 మదీనా సూరాహ్ల సమూహంలో ఇది 2వది. ఇందులో 22అయతులు ఉన్నాయి. ఇస్లాంకు ముందు అరబ్బులలో స్త్రీలపై జరిగే అన్యాయాన్ని గురించి మరియు దానిని నిషేధించడం గురించి ఇందులో వివరించబడింది. ఇది దాదాపు 4-5హజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు మొదటిఅయత్నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహుశా సూరహ్ అల్-అహ్ హాబ్ (33) కంటేముందు అవతరింపజేయబడింది.

అసంత కరుణామయుడు ఆపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) వాస్తవానికి, తన భర్తను గురించి నీతో వాదిస్తున్న మరియు అల్లాహ్ తో మొర పెట్టుకుంటున్న ఆ స్త్రీ మాటలు అల్లాహ్ విన్నాడు.¹ అల్లాహ్ మీ ఇద్దరి సంభాషణ వింటున్నాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సమస్తం చూసేవాడు.

2. మీలో ఎవరైతే తమ భార్యలను జిహోర్ ద్వారా దూరంగా ఉంచుతారో! అలాంటివారి భార్యలు, వారి తల్లులుకాలేరు. వారిని కన్నవారు మాత్రమే వారితల్లులు.² మరియు నిశ్చయంగా, వారు అనుచితమైన మరియు అబద్ధమైన మాట పలుకుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమాశీలుడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي

زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ

تَحَاوُرِكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾

الَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ

مَا هُنَّ بِأُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا

الَّتِي وَلَدْتَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ

مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا

وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٢﴾

1. ఇక్కడ 'ఖాలహ్ బిన్త్ మాలిక్ బిన్ స'అలబహ్ (ర. అన్వా)ను ఆమె భర్త ఖైస్ బిన్ సామిత్ (రజి. అ.) "జిహోర్ చేసినందుకు ఆమె మొరపెట్టుకుంటుంది. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశం వచ్చిన తరువాత, అది నిర్మూలించబడిన విషయం ఈ సూరహ్ యొక్క 1-4వ అయతులలో పేర్కొనబడింది. "జిహోర్ - అంటే, "నీ వీవు నాకు నా తల్లి వీవు వంటిది." అని తన భార్యను తాకకుండా దూరముండటం. మరియు ఆమెకు విడాకులు కూడా ఇవ్వకుండా ఉండటం. ఆమె దైవ ప్రవక్త (స'అస) దగ్గరకు వచ్చి ఈ ఆచారాన్ని గురించి వాదులాడింది. అప్పుడు ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి. (అబూ-దావూద్) ఇంకా చూడండి, 33:4. స్త్రీ తన భర్తనుంచి విడాకులు తీసుకోగోరితే దానికి సంబంధించిన ఆదేశానికి చూడండి, 2:229. దానిని ఖులీ'అ అంటారు.

2. మీరు "జిహోర్ అన్నంత మాత్రానీ మీ భార్యలు మీ తల్లులు కారు, మిమ్మల్ని కన్నవారే మీ తల్లులు.

3. మరియు ఎవరైతే తమ భార్యలను 'జిహార్ ద్వారా దూరంచేసి తరువాత తమ మాటను వారు ఉపసంహరించుకోదలిస్తే! వారిద్దరు ఒకరినొకరు తాకకముందు, ఒక బానిసను విడుదలచేయించాలి. ¹ ఈ విధంగా మీకు ఉపదేశమివ్వబడుతోంది. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

4. కాని ఎవడైతే ఇలా చేయలేడో, అతడు తన భార్యను తాకకముందు, రెండు నెలలు వరుసగా ఉపవాసముండాలి. ఇది కూడా చేయలేని వాడు, అరవైమంది నిరుపేదలకు భోజనం పెట్టాలి. ఇదంతా మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను దృఢంగా విశ్వసించటానికి. మరియు ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. మరియు సత్యతిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

5. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించే వారు, తమకు పూర్వం గతించిన వారు అవమానింపబడినట్లు అవమానింపబడతారు. మరియు వాస్తవానికి మేము స్పష్టమైన సూచన(ఆయాత్)లను అవతరింపజేశాము. మరియు సత్యతిరస్కారులకు అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ
يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّنْ
قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَٰلِكُمْ تَوْعُظُونَ
بِهِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ۖ فَمَنْ
لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كِتُوبًا
كَمَا كُتِبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَفَدَّ
أَنْزَلْنَا آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾

1. ఇక్కడ దాని పరిహారం చెప్పబడుతోంది. ఒక బానిసను విడుదల చేయించాలి, లేక రెండు నెలల ఎడతెగకుండా ఉపవాసాలుండాలి, లేక 60 మంది పేదలకు, ప్రతివానికి 2 ముద్ల అంటే 1.25 కిలోగ్రాముల ధాన్యం ఇవ్వాలి లేక కడుపునిండా అన్నం తినిపించాలి. వారందరినీ ఒకే సారి తినిపించనవసరం లేదు. వేర్వేరు సమయాలలో తినిపించవచ్చు. (ఫ'త్తే అల్ ఖదీర్).

6. అల్లాహ్ వారందరిని మరల బ్రతికించి లేపి, వారు చేసిందంతా వారికి తెలిపేరోజున వారు (తాము చేసిందంతా) మరచిపోయి ఉండవచ్చు, కాని అల్లాహ్ అంతా లెక్కపెట్టి ఉంచుతాడు. మరియు అల్లాహ్ యే ప్రతి దానికి సాక్షి.

7. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సర్వమూ అల్లాహ్ కు తెలుసునని? ఏ ముగ్గురు కలిసి రహస్యసమాలోచనలు చేస్తున్నా ఆయన నాలుగవ వాడిగా ఉంటాడు. మరియు ఏ అయిదుగురు రహస్య సమాలోచనలు చేస్తున్నా ఆయన ఆరవ వాడిగా ఉంటాడు. మరియు అంతకు తక్కువ మంది గానీ లేక అంతకు ఎక్కువ మంది గానీ ఉన్నా ఆయన వారితో తప్పక ఉంటాడు.¹ వారు ఎక్కడ వున్నారే! తరువాత ఆయన పునరుత్థాన దినమున వారు చేసిన కర్మలను వారికి తెలుపుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

8. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటం లేదా)? రహస్యసమాలోచనల్ని నిషేధించటం జరిగినప్పటికీ! వారు - వారికి నిషేధింపబడిన దానినే - మళ్ళీ చేస్తున్నారని?² మరియు వారు రహస్యంగా

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ
بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ مَا يَكُونُ مِنْ
شَيْءٍ إِلَّا هُوَ رَاجِعُهُمْ وَلَا
حِصَّةَ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدَىٰ
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ
مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ
يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيُلَنَّبُونَ
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తన జ్ఞానంతో వారితో ఉంటాడు.

2. ఈ ఆయత్ మదీనా యొక్క యూదులను మరియు కపటవిశ్వాసులను గురించి పలుకుతుంది. వారు ఉన్నచోట నుండి ముస్లింలు పోతూ ఉంటే, వారు గుసగుసలాడే వారు, దానికి ముస్లింలు, వారు తమను గురించి ఏదైనా దురాలోచనలు చేస్తున్నారేమో! లేక ముస్లింల సైన్యం మీద ఏదైన శత్రువుల సైన్యం దాడిచేసి వారికి నష్టం కలిగించిందేమో! అని భయపడే వారు, కావున దైవప్రవక్త (స'అస) ఇట్టి గుసగుసలను నిషేధించారు. అయినా

- పాపం, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించడం మరియు ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించడం గురించి - సమాలోచనలు చేస్తున్నారని? (ఓ ము'హమ్మద్!) నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, అల్లాహ్ కూడా నీకు సలాం చేయనివిధంగా, వారు నీకు సలాం చేస్తూ, తమలో తాము ఇలా అనుకుంటారు:¹ “మేము పలికే మాటలకు, అల్లాహ్ మమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షించటం లేదు?” వారికి నరకమే చాలు, వారందులో ప్రవేశిస్తారు. ఎంత ఘోరమైన గమ్యస్థానం!

9. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు రహస్య సమాలోచనలు చేస్తే - పాపకార్యాలు, హద్దులుమీరి ప్రవర్తించటం మరియు ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించటం గురించి కాకుండా - పుణ్యకార్యాలు మరియు దైవభీతికి సంబంధించిన విషయాలను గురించి మాత్రమే (రహస్య సమాలోచనలు) చేయండి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. ఆయన సన్నిధిలోనే మీరు సమావేశపరచ బడతారు.

الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصَلَوْنَهَا فَيئْسَ الْمَصِيرُ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَنَجُّوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَجُّوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

వారు కొంతకాలం తరువాత మళ్ళీ ప్రారంభించారు. ఆ సందర్భంలోనే ఈ ఆయత్ అవతరింపబడింది. చూడండి, 4:114.

1. అల్లాహ్ (సు.తా.), మిమ్మల్ని పరస్పరం 'అస్సలాము అలైకుమ్ వ రహ్మతుల్లాహ్' మీకు శాంతి కలుగు గాక! అని, చెప్పుకోండి. అని ఆజ్ఞాపించాడు. కాని యూదులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను చూసినప్పుడు: 'అస్సాము అలైకుమ్.' అంటే మీకు చావు వచ్చుగాక! అని అనేవారు. కావున దైవప్రవక్త ('స'అస) అలాంటి వారికి: 'వ అలైకుమ్.' అని జవాబు ఇవ్వండి. అని అన్నారు. అంటే మీరన్నదే మీకు! ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

10. నిశ్చయంగా, రహస్యసమాలోచన షైతాన్ చేష్టయే.¹ అది విశ్వాసులకు దుఃఖం కలిగించటానికే! కాని అల్లాహ్ అనుమతిలేనిదే అది వారికి ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించజాలదు.² మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి.

11. ఓ విశ్వాసులారా సమావేశాలలో (వచ్చేవారికి) చోటు కల్పించమని మీతో అన్నప్పుడు, మీరు జరిగి, చోటుకల్పిస్తే, అల్లాహ్ మీకు విశాలమైన చోటును ప్రసాదిస్తాడు.³ మరియు ఒకవేళ మీతో (నమాజ్ లేక జిహాద్ కు) లేవండి అని చెప్పబడితే! మీరు లేవండి. మరియు మీలో విశ్వసించిన వారికి మరియు జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారికి అల్లాహ్ ఉన్నత స్థానాలను ప్రసాదిస్తాడు.⁴ మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ
لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ
بِضَارِهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

11

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ
لَكُمْ فَاسْجُدُوا فِي الْمَجَلِسِ
فَأَسْجُدُوا يَفْسَحَ اللَّهُ لَكُمْ^٣ وَإِذَا قِيلَ
أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ
ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
رَدَّحَتٍ^٤ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

11

1. ఒకవేళ మీరు ముగ్గురు ఒకచోట ఉంటే, మీరు మీలో ఒకడిని విడిచి మిగతా ఇద్దరు పరస్పరం గుసగుసలాడుకోరాదు! ఎందుకంటే అది, మూడోవాణ్ణి చింతకు గురిచేస్తుంది. ('స'హీహ్ ముస్లిం, 'స'హీహ్ బుఖారీ) అతడు అనుమతి ఇస్తే, మిగతా ఇద్దరు ఏకాంతంలో మాట్లాడుకోవచ్చు!

2. చూడండి, 14:22.

3. ఈ సమావేశాలు ధర్మసమావేశాలు జుమ'అహ్ లేక ఇతర సమావేశాలు కావచ్చు! మొదట వచ్చినవారు విడివిడిగా దూరం దూరంగా కూర్చుంటే తరువాత వచ్చే వారికి చోటు దొరుకుతుంది. దైవప్రవక్త ప్రవచనం: 'ఏ వ్యక్తికి కూడా మరొక వ్యక్తిని ఆతని చోటునుండి లేపి కూర్చోవటం సభ్యత కాదు. కావున మీరు సమావేశంలో కూర్చున్నప్పుడు దూరం దూరంగా కూర్చోండి.' ('స'హీహ్ బుఖారీ, 'స'హీహ్ ముస్లిం).

4. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: ఒక భక్తిపరుని ('అబిద్)పై ఒక జ్ఞానవంతుని ('అలిమ్) యొక్క ఆధిక్యత పూర్ణమ రాత్రిలో, సక్షత్రాలపై చంద్రునికి ఉండే ఆధిక్యత వంటిది. (ఇబ్నె-హంబల్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, సనాయి, ఇబ్నె-మాజా. మరియు దారిమీ).

12. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ప్రవక్తతో ఏకాంతంలో మాట్లాడదలిస్తే, మాట్లాడబోయేముందు, ఏదైనా కొంత దానం చేయండి. ఇది మీ కొరకు ఉత్తమమైనది మరియు చాలా శ్రేష్ఠమైనది. కాని (ఒకవేళ దానం చేయటానికి) మీ వద్ద ఏమీ లేకపోతే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత అని తెలుసుకోండి.

13. ఏమీ? మీరు (ప్రవక్తతో) మీ ఏకాంత సమాలోచనలకు ముందు దానాలు చేయవలసి ఉన్నదని భయపడుతున్నారా? ఒకవేళ మీరు అలా (దానం) చేయకపోతే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నించాడు, కావున మీరు సమాజాన్ని స్థాపించండి మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులుగా ఉండండి. వాస్తవానికి మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. (1/8)

14. * ఏమీ? అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురిఅయిన జాతివారి వైపుకు మరలినవారిని నీవు చూడలేదా? వారు మీతో చేరినవారు కారు మరియు వారితోను చేరినవారు కారు. వారు బుద్ధిపూర్వకంగా అసత్య ప్రమాణం చేస్తున్నారు.

15. అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠిన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. నిశ్చయంగా, వారు చేసే పనులన్నీ చాలాచెడ్డవి.

16. వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకొని (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తున్నారు, కావున వారికి అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

يَتَّيَّبُهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ
الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ جَعُونَكُمْ
صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن
لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

ءَأَسْفَقْتُمْ أَن تَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ جَعُونَكُمْ
صَدَقَتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ
خَيْرٌ لِّمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

❖ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قَوْلُوا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا
مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾
اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

17. అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి కాపాడటానికి, వారి సంపదలు గానీ, వారి సంతానం గానీ, వారికి ఏమాత్రం పనికిరావు. ఇలాంటి వారే నరకాగ్నివాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

18. అల్లాహ్ వారందరినీ మరల బ్రతికించి లేపిన రోజు, వారు మీతో ప్రమాణాలు చేసినట్లు ఆయన (అల్లాహ్) ముందు కూడా ప్రమాణాలు చేస్తారు. మరియు దానివలన వారు మంచి స్థితిలో ఉన్నారని భావిస్తారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, ఇలాంటి వారే మహా అసత్యవాదులు!

19. షైతాన్ వారిపై ప్రాబల్యం పొందినందు వలన వారిని అల్లాహ్ ధ్యానం నుండి మరపింపజేశాడు. అలాంటి వారు షైతాన్ పక్షానికి చెందినవారు. జాగ్రత్త! షైతాన్ పక్షానికి చెందినవారు, వారే! నిశ్చయంగా నష్టపోయే వారు.

20. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తారో! అలాంటి వారే, పరమనీచులలో చేరినవారు.

21. “నిశ్చయంగా, నేను మరియు నా ప్రవక్తలు మాత్రమే ప్రాబల్యం వహిస్తాము.” అని అల్లాహ్ వ్రాసిపెట్టాడు¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా బలశాలి, సర్వశక్తిమంతుడు!

لَنْ تَغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ

النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

يَوْمَ يَبْعَهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَطْفُونَ لَهُ
كَمَا يُخْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى
شَيْءٍ ۚ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ

فَأَنسَهُم ذِكْرَ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ حِزْبُ
الشَّيْطَانِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ

هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا

وَرُسُلِي ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

1. లా'హె-మ'హాఫూ'జ్జలో వ్రాసిపెట్టబడిన విధివ్రాతలో ఎలాంటి మార్పు జరగదు. ఇంకా చూడండి, 40:51-52.

22. అల్లాహ్ మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించే జనులలో - అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి వ్యతిరేకించే వారితో - సేస్సహించేసుకునే వారిని నీవు పొందలేవు;¹ ఆ వ్యతిరేకించే వారు, తమ తండ్రులైనా లేదా తమ కుమారులైనా లేదా తమ సోదరులైనా లేదా తమ కుంటుంబంవారైనా సరే!² అలాంటి వారి హృదయాలలో ఆయన విశ్వాసాన్ని స్థిరపరచాడు. మరియు వారిని తన వైపునుండి ఒక ఆత్మశక్తి (రూహ్) ఇచ్చి బలపరిచాడు. మరియు వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు మరియు వారు ఆయనపట్ల ప్రసన్నులవుతారు. ఇలాంటి వారు, అల్లాహ్ పక్షానికి చెందిన వారు. గుర్తుంచుకోండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పక్షం వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ
كَادَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ، وَلَوْ كَانُوا
ءَابَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ
إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُوَلِّيكَ
كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ
وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
أُوَلِّيكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ
اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

1. చూడండి, 3:28, 9:24 మొదలైనవి.

2. చూడండి, 8:67.

59. సూరహ్ అల్-హాషి

سُورَةُ الْحَشْرِ

అల్-హాషి: సమకూర్చటం, సమావేశపరచటం, ప్రోగుచేయటం, కూడబెట్టటం, సమీకరించటం. ఈ 10 మదీనా సూరాహ్ లలో ఇది 3వది. 3వ హిజ్రీలో ఉహూద్ యుద్ధంలో ముస్లింలకు కొంత పరాభవం కలిగినందుకు, బనూ-నదీర్ తెగవారు ముస్లింలతో చేసుకున్న ఒప్పందాన్ని తెంపుకొని, మక్కా ముషిక్ ఖురైషులతో మైత్రి చేసుకొని విశ్వాసఘాతకం చేసినందుకు, వారిని రబీ' అల్-అవ్వల్ 4వ హిజ్రీలో మదీనా మునవ్వరహ్ నుండి వెడలగొట్టిన విషయం పేర్కొనబడింది. (2-7). సమాజపు కొన్ని ముఖ్య అంశాలు ఇందులో వివరించబడ్డాయి. దీని పేరు 2వ ఆయత్ లో ఉంది. బనూ-నదీర్ తెగవారిని గురించి ఈ సూరాహ్ అవతరింపజేయబడింది. కాబట్టి ఇది సూరహ్ అన్-నదీర్ అని కూడా అనబడుతుంది. ('స'హీహ్ బుఖారీ). వారిలో చాలా మంది సిరియాకు వెళ్ళిపోయారు. రెండు కుటుంబాల వారు మాత్రమే 'ఖైబర్ కు పోయారు. విశ్వాసులు, తాము సత్యసంధులై దైవభీతిపరులైతే - సంఖ్యలో, ధన సంపత్తులలో మరియు యద్ధ సామగ్రిలో తక్కువ ఉన్నా - సర్వకైమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.) వారికి తప్పక సహాయం చేస్తాడని నమ్మాలి. ఇందులో 24 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలో నున్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వకైమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

2. గ్రంథప్రజలలోని సత్యతిరస్కారులను మొదట సమీకరించిన (బనూ-నదీర్ తెగ) వారిని, వారి గృహాలనుండి వెళ్ళగొట్టిన వాడు ఆయనే.¹ వారు వెళ్ళిపోతారని మీరు ఏ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي

الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ

أَهْلِ الْكِنَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ

الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రస్థానం చేసి మక్కా నుండి మదీనాకు వచ్చినప్పుడు మదీనా చుట్టుప్రాంతాలలో మూడు యూద తెగలవారు ఉండేవారు. 1) బనూ-ఖైనుఖా'అ, 2) బనూ-నదీర్ మరియు 3) బనూ-ఖురై'బహ్. దైవప్రవక్త ('స'అస) వారందరితో సంధి చేసుకుంటారు. బనూ-ఖైనుఖా'అ తెగవారు తమ దౌర్జన్యాలవల్ల వెడలగొట్టబడతారు. దానికి చూడండి, 59:15 వ్యాఖ్యానం 2. బనూ-నదీర్ తెగవారు 3వ హిజ్రీలో,

మాత్రం భావించలేదు. మరియు అల్లాహ్ నుండి తమను తమ కోటలు తప్పక రక్షిస్తాయని వారు భావించారు! కాని అల్లాహ్ (శిక్ష) వారు ఊహించని వైపునుండి, వారిపై వచ్చిపడింది. మరియు ఆయన వారి హృదయాలలో భయం కలుగజేశాడు, కావున వారు తమ ఇండ్లను తమ చేతులారా మరియు విశ్వాసుల చేతులతో కూడా, నాశనం చేయించుకున్నారు. కావున ఓ పరిజ్ఞానం (కళ్ళు) గలవారలారా! గుణపాఠం నేర్చుకోండి.

3. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ వారి విషయంలో దేశ బహిష్కారం వ్రాసి ఉండకపోతే, వారిని ఈ ప్రపంచములోనే శిక్షించి ఉండేవాడు. మరియు వారికి పరలోకంలో నరకాగ్ని శిక్ష పడుతుంది.

4. ఇది ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. మరియు అల్లాహ్ ను వ్యతిరేకించిన వాడిని శిక్షించటంలో నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చాలా కఠినుడు.

وَوَطَّأُوا أَنفُسَهُمْ مَانَعَتَهُمْ حُصُونَهُمْ
مِنَ اللَّهِ فَأَنذَرْتَهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ
يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
يُخْرِجُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي
الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

وَلَوْلَا أَن كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ
لَعَذَّبْتَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ

عَذَابُ النَّارِ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ. وَمَنْ
يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ముస్లింలకు ఉహుద్ యుద్ధరంగంలో కొంత నష్టం కలిగినందుకు, దైవప్రవక్త (స'అస)తో తమ సంధిని తెంపుకుంటారు. అతనిని చంపటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ముష్రీక్ ఖురైషులతో కలిసి ముస్లింలను పూర్తిగా నిర్మూలించాలని పన్నాగాలు పన్నుతారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స'అస) వారితో: 'మాతో యుద్ధం చేయటానికి సిద్ధపడండి లేక మదీనా విడిచి వెళ్ళిపోండి!' అనే రెండు దారులు చూపుతారు. వారు వెళ్ళిపోవటానికి ఒప్పుకొని, పది రోజుల గడువు కోరుతారు. ఈ మధ్య వారు, కపటవిశ్వాసుల నాయకుడైన 'అబ్దుల్లా బిన్ ఉబైతో రహ'స్యసమాలోచనలు చేస్తారు. అతడు వారితో: 'మీరు యుద్ధం చేస్తే మీకు మేము రెండువేల యుద్ధవీరులతో సహాయం చేస్తాము. కావున మీ కోటలను వదలి వెళ్ళకండి! ఒకవేళ ముస్లింలు మిమ్మల్ని వెడలగొట్టితే మేము కూడా మీ వెంటపస్తాము!' అని అంటాడు. అప్పుడు ముస్లింలు వారి కోటలను 21 రోజులు చుట్టు ముట్టి ఉంచుతారు. 'అబ్దుల్లా బిన్ ఉబై వారికి సహాయపడనందుకు, ముస్లింల అనుమతితో తాము తీసుకోగల సామాగ్రి తీసుకొని వెళ్ళిపోతారు.

5. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఏ ఖర్జూరపు చెట్లను నరికివేశారో¹ లేక ఏ ఖర్జూరపు చెట్లను వాటి వ్రేళ్ళమీద నిలబడేలా వదలిపెట్టారో, అంతా అల్లాహ్ అజ్జతోనే జరిగింది. మరియు ఇదంతా అవిధేయులను అవమానించటానికి జరిగిన విషయం.

6. మరియు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, వారి నుండి ఇప్పించిన ఫయ్ అ² కొరకు, మీరు గుర్రాలను గానీ ఒంటెలను గానీ పరిగెత్తించలేదు.² కాని అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిపై, తన సందేశహరునికి ఆధిక్యత నొసంగుతాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

7. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు ఆ నగరవాసుల నుండి ఇప్పించిన దాని(ఫయ్ అ³)లో, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు మరియు అతని దగ్గరిబంధువులకు మరియు అనాథులకు మరియు పేదలకు మరియు బాటసారులకు హక్కు ఉంది.³ అది మీలో ధనవంతులైనవారి మధ్యనే తిరగకుండా ఉండటానికి, ఇలా నిర్ణయించబడింది. మరియు ప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దానిని తీసుకోండి మరియు అతను మీకు నిషేధించిన దానికి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్షించటంలో చాలా కఠినుడు.

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْسَةٍ أَوْ
تَرَكَتُمْوهَا فَايَمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا
فِيَاذَنَ اللَّهُ وَلِيُخْرِجَ الْفَالْسِفِينَ ﴿٥﴾

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا
أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا
رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ
عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ
الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ
كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ
مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ
وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

1. లీనతున్: ఒక రకపు ఖర్జూరపు చెట్టు. ఏ విధంగానైతే అజ్బా, బర్నీ ఉన్నాయో.
2. శత్రువు యుద్ధానికి ముందే పారిపోయి వదిలే సామగ్రిని ఫయ్ ఉన్ అంటారు. యుద్ధంలో విజయం పొందిన తరువాత దొరికే సామగ్రిని గనీమత్ అంటారు. చూడండి, 8:41.
3. యుద్ధవాటి / విజయధనం (మాల గనీమత్) నుండి, 1/5వ వంతులో మాత్రమే ఇలాంటి వారికి హక్కు ఉంది. కాని ఫయ్ అ³లో పూర్తి ఆదాయాన్ని ఇలాంటి వారిలోనే పంచాలి. ఎందుకంటే ఇక్కడ యుద్ధం చేసి గెలిచిన వారంటూ ఎవరూ లేరు.

8. (దానిలో నుండి కొంత భాగంపై) తమ ఇండ్లనుండి మరియు తమ ఆస్తిపాస్తుల నుండి వెడలగొట్టబడి, వలసవచ్చిన (ముహాజిర్) పేద వారికి కూడా హక్కు ఉంది. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని మరియు ఆయన ప్రసన్నతను కోరుతున్నారు. మరియు వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు సహాయం చేస్తున్నారు. ఇలాంటి వారు, వీరే సత్యవంతులు.

9. మరియు ఎవరైతే - ఈ (వలస వచ్చిన వారు) రాకపూర్వమే - విశ్వసించి వలస కేంద్రం (మదీనా)లో నివసిస్తూ ఉండేవారో! వారికి కూడా హక్కు వుంది. వారు తమ వద్దకు వలసవచ్చిన వారిని ప్రేమిస్తారు. మరియు వారు (వలసవచ్చిన) వారికి ఏది ఇవ్వబడినా! దాని అవసరం తమకు ఉన్నట్లు భావించరు మరియు తమకు అవసరమున్నా వారికి తమ సొంత (అవసరాల) మీద ప్రాధాన్యతనిస్తారు. మరియు ఎవరైతే ఆత్మ లోభంనుండి రక్షింపబడతారో! అలాంటి వారు, వారే! సాఫల్యం పొందేవారు.³

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ
أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
وَيَبْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ
قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا
يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً
مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَى
أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۗ
وَمَنْ يُوقِ شَحْنَ نَفْسِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

1. ఇందులో, ఫయ్ అ యొక్క ఒక భాగాన్ని వలస వచ్చిన వారికి ఇవ్వాలని పేర్కొనబడింది. దానితో పాటు వలస వచ్చినవారి (ముహాజిర్ల) గొప్పతనం కూడా వివరించబడింది. వారిని గురించి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇలాంటి ఆయత్ అవతరింపజేసిన తరువాత కూడా వారి విశ్వాసాన్ని అనుమానించటం, ఖుర్ఆన్ ను తిరస్కరించటమే!
2. వీరు - ముహాజిర్లు మదీనాకు రాకముందే - విశ్వసించిన, మదీనా హాసులైన అన్సారులు. ఫయ్ అ ధనం మొదట ముహాజిర్లకు పంచిపెట్టబడినా, వీరు అసూయపడలేదు.
3. 'మిమ్మల్ని మీరు లోభం నుండి రక్షించుకోండి. ఈ లోభమే పూర్వ కాలపు వారిని నాశనం చేసింది. అదే వారిని రక్తపాతానికి గురిచేసింది. మరియు వారు నిషిద్ధ ('హరామ్) పస్తువులను, ధర్మసమ్మతం ('హలాల్) చేసుకున్నారు.' ('స'హి'హ్ ముస్లిం).

10. మరియు ఎవరైతే వారి తరువాత వచ్చారో! వారికి అందులో హక్కు ఉంది. వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని మరియు మా కంటే ముందు విశ్వసించిన మా సోదరులను క్షమించు. మరియు మా హృదయాలలో విశ్వాసుల పట్ల ద్వేషాన్ని కలిగించకు. ¹ ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నీవు చాలా కనికరించేవాడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు!” (1/4)

11. * (ఓ ముహమ్మద్!) కపట విశ్వాసులను గురించి నీకు తెలియదా? ² వారు గ్రంథప్రజలలో సత్యతిరస్కారులైన తమ సోదరులతో, ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ మీరు వెళ్ళగొట్టబడినట్లయితే, మేము కూడా తప్పక మీతోబాటు వెళ్తాము. మరియు మీ విషయంలో మేము ఎవ్వరి మాటా వినము. ఒకవేళ మీతో యుద్ధం జరిగితే, మేము తప్పక మీకు సహాయపడతాము.” మరియు నిశ్చయంగా వారు అసత్యవాదులు, అల్లాహ్‌యే దీనికి సాక్షి!

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا
بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا
لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿١٠﴾

﴿١٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا
يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ
لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ
أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾

1. మీరు ఫయ్ అ'కు హక్కుదారులైన మరొక రకం వారు. మీరు సహాబీల తరువాత తరంవారు మరియు వారి అడుగుజాడలలో నడిచేవారు. వీరిలో తాబ'యీన్ మరియు వారిని అనుసరించిన వారూ మరియు పునరుత్థానదినం వరకు ఈమాన్ లో ప్రవేశించే వారందరూ ఉన్నారు! ఇమామ్ మాలిక్ (ర'హ్మ) ఈ ఆయత్ వ్యాఖ్యానంలో అన్నారు: 'రాఫజీ, ఎవరైతే 'స'హాబా(ర'ది. 'అస్టమ్)లను దూషిస్తారో, వారికి ఫయ్ అ' - ధనంలో భాగం లేదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) 'స'హాబా(ర'ది. 'అస్టమ్)లను పొగుడుతున్నాడు. మరియు వారేమో 'స'హాబా(ర'ది. 'అస్టమ్)లను దూషిస్తున్నారు.' (ఇబ్నె-కసీ'ర్). 'ఆయ'షహ్ (ర. 'అస్టా) కథనం: మీరు 'స'హాబా(ర'ది. 'అస్టమ్)ల కొరకు ఇస్తి'గ్గిఫార్ చేయండని, దైవప్రవక్త ('స'అస) ద్వారా ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. కాని మీరు వారిని దూషిస్తున్నారు. నేను మీ ప్రవక్త ('స'అస)ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: 'ఈ జాతిలోని చివరివారు తమ మొదటి వారిని శపించనంతవరకూ ఈ జాతి నశించదు.' (బ'గవీ ఈ 'హదీస్'ను ఉల్లేఖించారు).
2. ఈ ఆయత్లు (11-14లు) ముస్లింలు, బనూ-న'దీర్ వారిపైకి దాడి చేయటానికి వెళ్ళకముందు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

12. కాని (వాస్తవానికి) వారు (యూదులు) వెడలగొట్టబడితే, వీరు (ఈ కపట విశ్వాసులు) వారివెంట ఎంతమాత్రం వెళ్ళరు మరియు వారితో యుద్ధంజరిగితే, (ఈ కపటవిశ్వాసులు) వారికి ఏమాత్రం సహాయపడరు.¹ ఒకవేళ వీరు, వారికి (యూదులకు) సహాయపడినా, వారు తప్పక వెన్నుచూపి పారిపోతారు. ఆ తరువాత వారు విజయం (సహాయం) పొందలేరు.

13. వారి హృదయాలలో, అల్లాహ్ భయంకంబే, మీ భయమే ఎక్కువ ఉంది. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు అర్థం చేసుకోలేని జనులు.

14. వారందరూ కలసి కూడా, దృఢమైన కోటలుగల నగరాలలోనో, లేదా గోడల చాటు నుండో తప్ప, మీతో యుద్ధం చేయజాలరు. వారి మధ్య ఒకరి మీద ఒకరికి ఉన్న ద్వేషం, ఎంతో తీవ్రమైనది. వారు కలసిఉన్నట్లు నీవు భావిస్తావు, కాని వారి హృదయాలు చీలిపోయి ఉన్నాయి. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు బుద్ధిహీనులైన జనులు.

15. వీరి దృష్టాంతం సమీపంలోనే గడిచిన వారిని (బనూ-ఖైనుఖా'అలను) పోలిఉంది. వారు తమ కార్యాల ఫలితాన్ని చవిచూశారు, మరియు (పరలోకంలో) వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.²

لَيْنٌ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ
فُوتُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ
لَيُؤْتِيَنَّ الْأَدْبُرُ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ

﴿١٢﴾

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي

صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ

قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾

لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي

قُرَى مُّحْصَنَةٍ أَوْ مِنْ وَّرَآءِ جُدُرٍ

بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَدِيدٍ تَحْسَبُهُمْ

جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ

قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَٰقُوا

وَيَالِ أَمْرِهِمْ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

1. ఈ ఆయత్ మునాఫిఖుల బూటక వాగ్దానాలను వివరిస్తోంది. అలాగే జరిగింది. బనూ-న'దీర్ తెగవారిని వారి ఇండ్లనుండి వెడలగొట్టినప్పుడూ మరియు బనూ-ఖురై'జ్ సా తెగవారిని బంధించి నప్పుడూ, ఈ కపట విశ్వాసులు వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేదు.

2. ఈ ఆయత్ 2వహిజీలో, బద్ర్ యుద్ధం తరువాత మదీనానుండి వెడలగొట్టబడిన బనూ-ఖైనుఖా'అ తెగవారిని ఉద్దేశించిందని కొందరి అభిప్రాయం. మరియు అభిప్రాయం ఇది 2వహిజీలో మక్కా ముష్రీకులతో జరిగిన బద్ర్ యుద్ధానికి సంబంధించినదని, (ఇబ్నె-కసీర్).

16. వారి దృష్టాంతం మానవుణ్ణి ప్రేరేపిస్తూ, ఇలా అనే ఆ షై'తాన్ వలే ఉంది అతడు: "సత్యాన్ని తిరస్కరించు." అని అంటాడు. అతడు తిరస్కరించిన తరువాత ఇలా అంటాడు: "నిశ్చయంగా, నాకు నీతో ఏ విధమైన సంబంధం లేదు, నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ కు భయపడే వాడిని!"¹

17. తరువాత ఆ ఇద్దరి పర్యవసానం, నిశ్చయంగా ఆ ఇరువురూ నరకాగ్నిలో ఉండటమే! అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు దుర్మార్గులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే!

18. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు ప్రతివ్యక్తి, తాను రేపటి కొరకు ఏమి సమకూర్చుకున్నాడో చూసుకోవాలి మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును!

19. మరియు అల్లాహ్ ను మరచిపోయిన వారి మాదిరిగా మీరూ అయిపోకండి. అందు వలన ఆయన వారిని, తమను తాము మరచి పోయేటట్లు చేశాడు. అలాంటి వారు! వారే అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్).

20. నరకవాసులు మరియు స్వర్గ వాసులు సరిసమానులు కాజాలరు. స్వర్గవాసులు, వారే! విజయం పొందేవారు.

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَنِ
اكَفِّرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي
بِرَبِّي ءَمِينٌ ۖ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ
خَالِدَيْنِ فِيهَا ۗ وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ
فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ ۗ أُولَٰئِكَ هُم
الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ ۗ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ
الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

1. చూడండి, 8:48 మరియు 14:22.

21. ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను ఏ పర్వతంపై నైనా అవతరింపజేసి ఉంటే, అల్లాహ్ భయంవల్ల అది అణిగి బ్రద్దలైపోవటాన్ని నీవు చూసిఉంటావు. మరియు బహుశా ప్రజలు ఆలోచిస్తారని, ఇలాంటి దృష్టాంతాలను మేము వారిముందు పెడుతున్నాము.

22. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. ఆయనకు అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలుసు.¹ ఆయన అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

23. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన విశ్వ సారవభౌముడు, పరమ పవిత్రుడు, శాంతికి మూలాధారుడు, శాంతిప్రదాత, శరణమిచ్చే వాడు, సర్వశక్తిమంతుడు, నిరంకుశుడు, గొప్పవాడు. వారు కల్పించే భాగ స్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు.²

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْنَاهُ

خَسِيعًا مُتَصَدَّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ

وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ

لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ

الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ

الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ

الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ

الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا

يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

1. చూడండి, 6:73.

2. అల్-మలికు: Sovereign, విశ్వసారవభౌముడు, చక్రవర్తి, విశ్వాధిపతి, సర్వాధికారి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 3.

అల్-ఖుద్దూసు: All-Holy, All-Pure, పరమపవిత్రుడు, పరిశుద్ధుడు, పావనుడు. చూ. 62:1.

అన్-సలాము: Author of Safety and Security, Free from all defects, imperfections, blemish or vices, శాంతికి మూలాధారి, సురక్షితుడు, సర్వదౌర్బల్యాలకు, బలహీనతలకు అతీతుడు.

అల్-మూ'మిను: He who Maketh mankind Secure from His punishment, శాంతి ప్రదాత, శాంతిమయుడు. సకల అపదలు, యాతనలనుండి కాపాడి ప్రశాంతిని ప్రసాదించేవాడు, భద్రత నిచ్చేవాడు.

అల్-ముహైమిను: Preserver of Safety, One who determines what is true and false, He who will faithfully perform to His servants what He has promised them. శరణమిచ్చేవాడు, సంరక్షకుడు, సత్యాసత్యాలను పరిష్కరించే, నిర్ణయించే వాడు, తన సృష్టిని కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు, జాగరూకుడు.

24. ఆయనే, అల్లాహ్! విశ్వసృష్టికర్త, ప్రతిదానిని సృజించే వాడు మరియు రూపాలను తీర్చిదిద్దే వాడు. ఆయనకు సర్వశ్రేష్ఠమైన పేర్లున్నాయి.¹ ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ
 الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى
 يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

అల్-అజీజ్: All-Mighty, సర్వశక్తిమంతుడు చూడండి, 2:129.

అల్-జబ్బారు: The Compeller of His creatures to do whatsoever He willeth, Irresistible, Insolent, Who exalts Himself, Un-controlled, నిరంకుశుడు, గొప్ప ప్రాబల్యం గలవాడు.

అల్-ముతకబ్బీరు: The Incomparably Great, The Most Great, గొప్పవాడు, గొప్పదనానికి సరోపరం, మహనీయుడు, సర్వాధికుడు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

సుబ్-హాన: I extol or celebrate or declare Thy remoteness or freedom from every Impurity or Imperfection. Or extolled be His absolute perfection. Hallowed, Exalted, Extolled, Glorified, సర్వలోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, పరమ పవిత్రుడు, పావనుడు, ప్రశంసనీయుడు, శ్లాఘింప, పొగడ, స్తుతింపదగినవాడు. చూడండి, 2:32, 116, 12:108.

1. అల్-ఖాలిఖు: The Creator of all things. సృష్టికర్త. చూడండి, 6:102.

అల్-బారిఉ: The Maker, ప్రతిదాని నిర్మాత, ఎట్టి పోలిక, సామ్యం లేకుండా ప్రతిదానిని సృజించేవాడు. లేమి నుండి ఉనికి లోకి తెచ్చేవాడు. చూడండి, 2:54.

అల్-ము'సవిరు: The Fashioner, of all existing things, రూపమిచ్చేవాడు. తాను కోరిన విధంగా తన సృష్టి రూపాన్ని తీర్చిదిద్దేవాడు. 3:6

అల్-హుకీము: All-Wise, Possessing knowledge or Science, Omniscient, మహా వివేకవంతుడు, వివేచనాపరుడు. చూడండి, 2:32. ఇంకా చూడండి, 7:180. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

60. సూరహ్ అల్-ముమ్త'హనహ్

سُورَةُ الْمُتَحَنِّةِ

అల్-ముమ్త'హి(హనహ్: The Examined One, అంటే పరిశోధింపబడినది, పరిశీలింపబడినది, పరీక్షించబడినది. ఈ సమూహావు 10 మదీనా సూరాహ్ లలో ఇది 4వది. ఈ సూరహ్ 7-8 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ముష్రీక్ లను వదలి 'మేము విశ్వసించాము' అని మదీనాకు వచ్చే స్త్రీల నిజాయితీని పరిశీలించాలని ఈ సూరహ్ లో ఆజ్ఞ వచ్చింది. ఇందులో 13 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఓ విశ్వాసులారా! నాకు శత్రువులైనవారిని మరియు మీకు కూడా శత్రువులైనవారిని - వారి మీద ప్రేమ చూపిస్తూ - వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి.¹ మరియు వాస్తవానికి వారు మీ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని తిరస్కరించారు. మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ ను మీరు విశ్వసించి నందుకు, వారు ప్రవక్తను మరియు మిమ్మల్ని (మీ నగరం నుండి) వెడలగొట్టారు! ఒకవేళ మీరు నా ప్రసన్నతకోరి, నా మార్గంలో ధర్మ యుద్ధం కొరకు వెళ్ళితే (ఈ సత్య

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي

وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْفُوتُونَ إِلَيْهِمْ

بِالْمُؤَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنْ

الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ

تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ

جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَآبِيَائِيَ مَرْضَاتِي

تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا

1. 'హుదైయీ సుంధి అయినకొన్ని రోజుల తరువాత మక్కా ముష్రీక్ లు దానిని ఉల్లంఘిస్తారు. దానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) రహస్యంగా యుద్ధసన్నాహాలు ప్రారంభిస్తారు. 'హ'తిబ్ బిన్ అబీ బల్త'అ (ర'ది.అ.) అనే బదరీ 'స'హబీ ఈ విషయాన్ని ఒక పత్రం మీద ప్రాసీ మక్కాకు పోయే ఒక స్త్రీకి ఇస్తాడు. ఈ విషయం దైవప్రవక్త ('స'అస)కు పహీ ద్వారా తెలుస్తుంది. అతను ('స'అస) అబీ, ముఖద్ మరియు 'జుబైర్ (ర'ది.అ.స్థుమ్)లతో: రవ్'దయే'ఖా'ఖ్, దగ్గర ఒక స్త్రీ ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక ఉత్తరం ఉంది. దానిని తీసుకురండి! అని పంపుతారు. వారు ఆ ఉత్తరాన్ని ఆమె తల వెంట్రుకలనుండి తీయించి తెస్తారు. 'హ'తిబ్ (ర'ది.అ.)ను ప్రశ్నించగా: 'నేను ఖరైషును కాను. నా భార్య పిల్లలు మక్కాలో నిస్సహాయులుగా ఉన్నారు. నేను ఖరైషులకు ఈ వార్త ఇస్తే వారు నా భార్య పిల్లల పట్ల కనికరులుగా ఉంటారని ఇలా చేశాను.' అని అంటాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అతని సత్యాన్ని తెలుసుకొని అతనిని క్షమిస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

తిరస్కారులను మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి). వారి పట్ల వాత్సల్యం చూపుతూ మీరు వారికి రహస్యంగా సందేశం పంపుతారా! మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, నాకు బాగా తెలుసు. మరియు మీలో ఎవడైతే ఇలా చేస్తాడో, అతడు వాస్తవంగా, ఋజుమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడే!

2. ఒకవేళ వారు మీ మీద ప్రాబల్యం వహిస్తే, వారు మీకు విరోధులవుతారు, మరియు కీడుతో మీ వైపుకు తమ చేతులను మరియు తమ నాలుకలను చాపుతారు.¹ మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులై పోవాలని కోరుతారు.

3. మీ బంధువులు గానీ, మీ సంతానం గానీ మీకు ఏ విధంగానూ పనికిరారు.² ఆయన పునరుత్థానదినమున మీ మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

4. వాస్తవానికి ఇబ్రాహీమ్ మరియు అతనితో ఉన్నవారిలో మీ కొరకు ఒక మంచి ఆదర్శం ఉంది. వారు తమ జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించే వాటితో మరియు మీతో, మాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. మేము మిమ్మల్ని త్యజించాము మరియు మీరు అద్యితీయుడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించనంత వరకు, మాకూ మీకూ మధ్య విరోధం

أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ

مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١﴾

إِنْ يَشْقَوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً

وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَسْنَانَهُمْ

بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ

يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ

بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي

إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ

إِنَّا بَرَاءٌ لَكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ

دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا

وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا

1. అంటే తమ చేష్టలతో మరియు మాటలతో మిమ్మల్ని వేధిస్తారు.

2. చూడండి, 80:34.

మరియు ద్వేషం ఉంటుంది.” ఇక ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రితో: “నేను తప్పక నిన్ను క్షమించమని (నా ప్రభువును) వేడుకుంటాను. ఇది తప్ప, నీ కొరకు అల్లాహ్ నుండి మరేమీ పొందే అధికారం నాకు లేదు.” అని మాత్రమే అనగలిగాడు.¹ (అల్లాహ్ తో ఇలా ప్రార్థించాడు): “ఓ నా ప్రభూ! మేము నిన్నే నమ్ముకున్నాము² మరియు నీ వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతున్నాము మరియు నీ వైపుకే మా గమ్యస్థానముంది.

5. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని సత్యతిరస్కారుల కొరకు పరీక్షాసాధనంగా చేయకు³ మరియు ఓ మా ప్రభూ మమ్మల్ని క్షమించు. నిశ్చయంగా కేవలం నీవే! సర్వ శక్తిమంతుడువు, మహా వివేచనాపరుడవు.”

6. వాస్తవంగా! మీకు - అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని అపేక్షించే వారికి⁴ - వారిలో ఒక మంచి ఆదర్శం ఉంది. మరియు ఎవడైనా దీనినుండి మరలిపోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు (అని తెలుసుకోవాలి). (3/8)

حَتَّىٰ تَوْمُنُوا بِاللَّهِ وَحَدَّهُ ۖ إِلَّا قَوْلَ
إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا
أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ ۗ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبَأْنَا وَإِلَيْكَ
الْمَصِيرُ ﴿٤﴾

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا ۗ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن
كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ ۖ وَالْآخِرَ ۖ وَمَن
يَنُؤَلْ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾

1. కాని అతని తండ్రి ముష్రీక్ గా మరణించిన తరువాత ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) తన తండ్రితో సంబంధం తెంపుకున్నాడు. చూడండి, 9:114 మరియు 19:47-48.
2. తవక్కల్: అంటే వీలైనంత వరకు ప్రయత్నంచేసి, ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) పై నమ్మకం ఉంచుకొని, అల్లాహ్ (సు.తా.)పై ఆధారపడాల్సి. అలా చేయకుండా అల్లాహ్ (సు.తా.)పై మాత్రమే ఆధారపడి ఉంటామనడం తగినది కాదు. దైవప్రవక్త (స'అస) దగ్గరికి ఒక వ్యక్తి వస్తాడు. అతడు తన ఒంటెను బయటవిడిచి లోపలికి వెళ్ళాడు. దైవప్రవక్త (స'అస) అడగగా ఇలా అంటాడు: 'నేను ఒంటెను అల్లాహ్ కు అప్పగించి వచ్చాను.' దైవప్రవక్త (స'అస) అంటారు: 'ఇది తవక్కల్ కాదు. మొదట దానిని కట్టి ఉంచు తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.)పై ఆధారపడు!' (తిర్మిజీ').
3. ఇటువంటి ఆయత్ కు చూడండి, 10:85.
4. చూడండి, 33:21.

7. * బహుశా, అల్లాహ్ మీ మధ్య మరియు మీకు విరోధులైన వారి మధ్య ప్రేమ కలిగించవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ (ప్రతిదీ చేయగల) సమర్థుడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

8. ఎవరైతే ధర్మవిషయంలో మీతో యుద్ధంచేయరో మరియు మిమ్మల్ని మీ గృహాలనుండి వెళ్ళగొట్టరో! వారిపట్ల మీరు సత్స్వవర్తనతో మరియు న్యాయంతో వ్యవహరించటాన్ని అల్లాహ్ నిషేధించలేదు.¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయవర్తనులను ప్రేమిస్తాడు.²

9. కాని, వాస్తవానికి ఎవరైతే, ధర్మ విషయంలో మీతో యుద్ధంచేస్తారో మరియు మిమ్మల్ని మీ ఇంట్ల నుండి వెళ్ళగొడ్డారో మరియు మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టటంలో పరస్పరం సహకరించు కుంటారో; వారితో స్నేహం చేయటాన్ని అల్లాహ్ మీ కొరకు నిషేధిస్తున్నాడు. మరియు ఎవరైతే వారితో స్నేహంచేస్తారో, అలాంటి వారు, వారే! దుర్మార్గులు.³

عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً ۗ وَاللَّهُ
قَدِيرٌ ۙ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾

لَا يَنْهَىٰكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ
يُقَاتِلُوا فِي الدِّينِ وَلَا تَخْرُجُوكُمْ مِنْ
دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ ۗ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾

إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ
فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ
وَوَظَاهِرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ
وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

1. ఎలాంటి సత్యతిరస్కారులతో సత్స్వవర్తనతో వ్యవహరించాలో వారి వివరాలు ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి. ఒకటి: మీరు కేవలం ముస్లింలు అయినందుకు మీతో శత్రుత్వం వహించి మీతో సోరాడనివారితో, రెండు: మిమ్మల్ని మీ ఇల్లా వాకిలి విడిచిపోమ్మని బలవంతం చేయనివారితో! మూడు: మీకు విరుద్ధంగా ఇతర సత్య తిరస్కారులకు సహాయపడని వారితో!
2. దైవప్రవక్త (స'అస)ను అస్మా బినై అబూబక్ సిద్దిఖ్ (ర. అన్నా), ముషైక్రాలైన తన తల్లితో ఎలా వ్యవహరించాలని అడిగారు. అతను (స'అస) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'నీ తల్లితో రక్త సంబంధాన్ని ఉంచుకో!' (స'హీహ్ ముస్లిం, స'హీహ్ బుఖారీ) మరొక విషయం ఏమిటంటే బంధువులు కాని సత్యతిరస్కారులతో కూడ న్యాయంగా ప్రవర్తించాలి.
3. చూడండి, 5:51.

10. ఓ విశ్వాసులారా! విశ్వసించిన స్త్రీలు, మీ వద్దకు వలస వచ్చినపుడు, వారిని పరీక్షించండి. ¹ అల్లాహ్ కు వారి విశ్వాసం గురించి బాగా తెలుసు. వారు వాస్తవంగా విశ్వసించిన వారని మీకు తెలిసినప్పుడు, వారిని సత్యతిరస్కారుల వద్దకు తిరిగి పంపకండి. (ఎందుకంటే) ఆ స్త్రీలు వారికి (సత్యతిరస్కారులకు) ధర్మసమ్మతమైన (భార్యలు) కారు మరియు వారు కూడా ఆ స్త్రీలకు ధర్మసమ్మతమైన (భర్తలు) కారు. కాని, వారు (సత్యతిరస్కారులు), వారికిచ్చిన (మద్రా) మీరు వారికి చెల్లించండి. మరియు వారికి వారి మద్రా ఇచ్చిన తరువాత, ఆ స్త్రీలను వివాహమాడితే మీకు ఎలాంటి దోషంలేదు. మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులైన స్త్రీలను మీ ² వివాహబంధంలో ఉంచుకోకండి. (అవిశ్వాసులుగా ఉండిపోదలచిన) మీ భార్యల నుండి మీరు ఇచ్చిన మద్రా అడిగి తీసుకోండి. ³

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ
الْمُؤْمِنَاتُ مَهْجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ ۗ اللَّهُ
أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ
فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهُنَّ حِلٌّ
لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاتُوهُنَّ مَا
أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ
تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ وَلَا
تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكُوفَرِ وَسَأَلُوا مَا
أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَتْ لَكُمْ عَلَيْهِمْ حَكْمٌ
اللَّهِ بِحُكْمِ بَيْنِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

1. 6వ హిజ్రీలో జరిగిన హుదైబియా ఒప్పందంలో ఏవ్వక్తి అయినా మక్కానుండి మదీనాకు వెళ్ళిపోతే ఆవ్యక్తిని మక్కావారు - తిరిగి ఇవ్వమని అడిగితే - ఇవ్వాలి అనే షర్త్ ఉండింది. కాని అందులో స్త్రీ, పురుషుల విషయం స్పష్టంగా లేదు. దానిని బట్టి ముస్లింలయి మదీనాకు వచ్చిన స్త్రీలను వాపసు ఇవ్వండి అని మక్కా ముష్రీకులు కోరగా, ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. వారు కేవలం ఇస్లాం కొరకే వచ్చారని, నిర్ధారణ చేసుకోవాలని ఆజ్ఞ ఉంది. యుక్త వయస్సుకైన పురుషునికి లేక స్త్రీకి తనకు నచ్చిన ధర్మాన్ని అనుసరించే హక్కు ఉంది. ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు చాలా మంది ముస్లింల భర్తలు లేక భార్యలు ముష్రీకులుగా ఉండేవారు. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త ('స'అస) బిడ్డ 'జైనబ్ (ర. 'అస్లా) భర్త అబుల్ 'అ'స్ బిన్ రబీ'అ, ముష్రీక్ గా ఉండేవారు. అతను బద్ద్ యుద్ధపు కొంత కాలం తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనాకు వచ్చారు.
2. 'ఉమర్ (ర'ది. 'అ.) గారి ఇద్దరు భార్యలు ముష్రీకులు. ఈ ఆయత్ అవతరణ తరువాత అతను వారికి విడాకులిచ్చారు.
3. ఒక స్త్రీ ఇస్లాం స్వీకరించగానే ఆమె ముష్రీక్ భర్తతో ఆమె వివాహబంధం వెంటనే తెగిపోతుంది. అతడు ఆమె నుండి తన మద్రా వాపసు తీసుకోవచ్చు.

(అలాగే అవిశ్వాసులను, విశ్వాసులైన తమ) భార్యలనుండి మహ్రా అడిగి తీసుకోనివ్వండి. ఇది అల్లాహ్ తీర్మానం. ఆయన ఈ విధంగా మీ మధ్య తీర్పుచేస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

11. మరియు ఒకవేళ మీ (విశ్వాసుల) భార్యలలో ఒకామె, మిమ్మల్ని విడిచి సత్యతిరస్కారుల వద్దకు వెళ్ళిపోతే! (ఆ సత్యతిరస్కారులు, మీరు ఆ స్త్రీలకు చెల్లించిన మహ్రా, మీకు వాపసు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే)! ఆ తరువాత మీకు వారితో ప్రతీకారం తీర్చుకొనే అవకాశం దొరికితే (మీరు వారిపై యుద్ధంచేసి విజయం పొందితే)!¹ దాని (విజయధనం) నుండి, ఎవరి భార్యలైతే సత్యతిరస్కారుల వద్దకు పోయారో వారికి - వారు (తమ భార్యలకు) ఇచ్చిన దానికి (మహ్రాకు) సమానంగా - చెల్లించండి. మరియు మీరు విశ్వసించిన, అల్లాహ్ యందు, భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

12. ఓ ప్రవక్తా! విశ్వసించిన స్త్రీలు ప్రమాణం (బై'అత్) చేయటానికి నీ వద్దకు వచ్చి, తాము ఎవరినీ అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించమని మరియు దొగతనం చేయమని మరియు వ్యభిచారం చేయమని మరియు తమ సంతానాన్ని హత్య చేయమని మరియు తమచేతుల మధ్య మరియు తమకాళ్ళ మధ్య నిందారోపణ కల్పించమని మరియు

وَأَنْتُمْ أَلِلَّهِ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ
وَأَنْتُمْ أَلِلَّهِ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ
وَأَنْتُمْ أَلِلَّهِ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ
وَأَنْتُمْ أَلِلَّهِ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ

يَتَّيْمِنَهَا لِلنَّبِيِّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ
يُبَايِعَنَّكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ
شَيْئًا وَلَا يُسْرِفَنَّ وَلَا يُزَيِّنَنَّ وَلَا
يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ
يَفْتَرِيْنَهُ بَيْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ

1. 'అఖబ్ తమ (దీని మరొక వ్యాఖ్యానం): ప్రతీకారం తీసుకునే అవకాశం దొరికితే అంటే, ముష్రీకుల భార్యలు కూడా ముస్లింలై, ముస్లింల దగ్గరికి వస్తే వారి - ఆ ముస్లింలు అయిన స్త్రీలు - మహ్రా వారి మొదటి ముష్రీక్ భర్తలకు చెల్లించక, దాని నుండి ఏ ముస్లింల భార్యలైతే ముష్రీకులై వెళ్ళిపోయారో ఆ పురుషులకు చెల్లించాలి.

ధర్మసమ్మతమైన విషయాలలో నీకు అవిధేయత చూపమని, ప్రమాణం చేస్తే, వారినుండి ప్రమాణం (బై'అత్) తీసుకో¹ మరియు వారిని క్షమించమని అల్లాహ్ ను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

13. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురిఅయిన జాతివారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి.² వాస్తవానికి గోరీలలో ఉన్న సత్యతిరస్కారులు, నిరాశ చెందినట్లు వారు కూడా పరలోక జీవితంపట్ల నిరాశచెంది ఉన్నారు.

وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ
فَبَايَعَهُنَّ وَأَسْتَعْفَرَهُنَّ إِنَّ اللَّهَ
اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٣﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا
قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
يَسُؤُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَبِئْسَ الْكُفَّارُ
مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

1. ఈ విధమైన ప్రమాణం దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇస్లాం స్వీకరించి, ముష్రీకులను వదలి వచ్చే స్త్రీలచేత చేయించే వారు. మరియు 8వ హిజ్రీలో మక్కా విజయం తరువాత కూడా చేయించారు. కానీ శపథం చేయించేటప్పుడు దైవప్రవక్త ఏ స్త్రీని కూడా ముట్టుకోలేదు అంటే చేతిపై చేయిపెట్టి ప్రమాణం చేయించలేదు, కేవలం వారి నోటితో మాత్రమే ప్రమాణం చేయించారు! ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ - 'అయి'షహ్ (ర. 'అన్వా) కథనం).

2. చూడండి, 58:14.